

Architektura pro veřejnost

Architektura pro veřejnost

Pod záštitou:

guvernéra České národní banky Ing. Aleše Michla, Ph.D.,

primátora hl. m. Prahy doc. MUDr. Bohuslava Svobody CSc.,
náměstka primátora hl. m. Prahy doc. Ing. arch. Petra Hlaváčka,
radního pro infrastrukturu Michala Hrozy

arcibiskupa pražského a primase českého Mons. Jakuba Graubnera

Cena hl. m. Prahy za architekturu a památkovou péči Opera Pragensia vznikla s cílem přiblížit široké veřejnosti vývoj pražské architektury a představit osobnosti i projekty, které přispívají ke kultivaci města a zkvalitnění života jeho obyvatel i návštěvníků. Ocenění zdůrazňuje význam péče o historickou tvář Prahy a zároveň podporuje její moderní rozvoj, jenž je výsledkem spolupráce městských částí, architektů, investorů a zhotovitelů.

Ceny Opera Pragensia jsou vyhlašovány a organizovány mezinárodním festivalem architektury a urbanismu Architecture Week Praha ve spolupráci s hlavním městem Prahou a jednotlivými městskými obvody.

V rámci slavnostního večera, na němž starostové jednotlivých městských částí předávají své Ceny Opera Pragensia, jsou udělována také další významná ocenění. Patří mezi ně Cena veřejnosti, o jejíž výsledku rozhodují sami Pražané, symbolická Cena arcibiskupa pražského za mimořádné počiny v oblasti sakrální architektury, a rovněž Ceny Magistrátu hl. m. Prahy, v jejichž rámci zástupci města oceňují projekty, které nejvíce odpovídají aktuálnímu tematickému zaměření ročníku a přinášejí hlavnímu městu mimořádný přínos.

Slavnostní vyhlášení probíhá každoročně v České národní bance, jejíž prostředí symbolizuje pokrok, stabilitu a očekávání hospodářské prosperity, stejně jako hodnoty, na nichž stojí rozvoj města.

Součástí každého ročníku je rovněž Cena primátora hl. m. Prahy Grand Prix Opera Pragensia, udělovaná partnerskému městu hlavního města Prahy, které se dlouhodobě podílí na budování a rozvoji vzájemných politických, ekonomických a kulturních vztahů. Dominantním symbolem ocenění je soška Světlonoše se lvem, která v sobě spojuje motiv světla, poznání a odvahy s heraldickým znakem české státnosti. Je tak metaforou Prahy samotné – města, které svým kulturním dědictvím i současnou tvorbou šíří světlo architektury daleko za své hranice.

foto © autoři jednotlivých fotografií a reprodukcí, 2025
design © Daniel Perogordo Madrid, 2025

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této knihy nesmí být reprodukována mechanicky, elektronicky, fotografováním, ani kopírováním nebo rozšiřována jiným způsobem bez předchozího souhlasu majitelů autorských práv.
All rights reserved.

© Czech Architecture Week, s.r.o., 2025
ISBN 978-80-909556-3-9 (I. vydání v českém jazyce)

Úvodní slovo organizátora..... str. 7
Úvodní slovo primátora..... str. 9

Ceny starostů městských částí Opera Pragensia

Mimořádná Cena Praha 1..... str. 15
Cena starosty městské části Praha 2 Jana Korsesky..... str. 21
Cena starosty městské části Praha 3 Michala Vronského..... str. 27
Cena starosty městské části Praha 4 Ondřeje Kubína..... str. 33
Cena starosty městské části Praha 5 Lukáše Herolda..... str. 39
Cena starosty městské části Praha 6 Jakuba Stárka..... str. 45
Mimořádná Cena Praha 7..... str. 51
Cena starosty městské části Praha 8 Ondřeje Grose..... str. 57
Cena starosty městské části Praha 9 Tomáše Portlíka..... str. 63
Cena starosty městské části Praha 10 Martina Valoviče..... str. 69
Cena starosty městské části Praha 12 Vojtěcha Kose..... str. 75
Cena starosty městské části Praha 15 Michala Fischera..... str. 81
Mimořádné uznání v rámci městské části Praha 15..... str. 86

Ceny radního pro infrastrukturu Magistrátu hlavního města Prahy Michala Hrozy

Modrá infrastruktura a veřejný zájem města..... str. 92
Smart city a digitální infrastruktura ve veřejném prostoru..... str. 96
Ochrana životního prostředí a rozvoj udržitelných zdrojů ve veřejném prostoru..... str. 100
Energetická infrastruktura ve veřejném prostoru..... str. 104
Speciální Ceny Magistrátu hlavního města Prahy..... str. 109

Cena Mezinárodní poroty Opera Pragensia..... str. 113
Cena veřejnosti Opera Pragensia..... str. 121
Cena arcibiskupa pražského a primase českého..... str. 135
Praha–Varšava – Přednáška profesora Vladimíra Šlapety..... str. 140
Grand Prix Opera Pragensia 2025..... str. 142

Závěr
Poděkování..... str. 154
Copyright..... str. 156

Úvodní slovo organizátora

Vážení čtenáři,

prostřednictvím tohoto průvodce si připomínáme úsilí těch, kteří udržují, chrání a proměňují tvář našeho města. Publikace je věnována letošnímu ročníku Ceny Opera Pragensia 2025, která vzdává hold architektům, projektantům, investorům, městským částem i všem, kdo svou prací a vizí přispívají k rozvoji a kultivaci veřejného prostoru hlavního města Prahy – těm, kteří s respektem k historii a s odvahou k inovacím tvoří prostředí, jež spojuje, inspiruje a přináší radost všem obyvatelům i návštěvníkům našeho města.

Téma letošního ročníku – veřejný prostor – nám připomíná, že právě tato sdílená místa utvářejí charakter města, jeho atmosféru i každodenní život. Jsou to náměstí, parky, nábreží, lávky, ulice a místa setkávání, kde se odrážejí kvalita architektury i kulturní úroveň společnosti.

Projekty, které se zde představují a byly nominovány na ocenění, jsou výrazem odpovědného přístupu k městu, jeho krajině a lidem, kteří v něm žijí.

Pořadatelé Ceny Opera Pragensia, odborná porota i vydavatelé tohoto průvodce si uvědomují, že výběr oceněných děl je jen malou ukázkou bohaté a mnohotvárné tvorby, která v Praze každoročně vzniká. Každý z těchto projektů je důkazem, že kvalitní architektura, promyšlené urbanistické řešení a citlivý vztah k veřejnému prostoru mají sílu proměňovat naši Prahu k lepšímu.

Tento průvodce je proto poděkováním všem, kteří se podílejí na rozvoji Prahy – města, které si svou krásu i energii uchovává díky lidem, kteří pro něj s nadšením tvoří.

Dovolte mi na závěr také poděkovat za spolupráci hlavnímu městu Praze, jednotlivým městským částem a městským firmám za podporu. Zároveň chci pográtulovat všem laureátům Ceny Opera Pragensia 2025.

Zvláštní poděkování patří radnici hlavního města Varšavy, Velvyslanectví Polské republiky v Praze, Polskému kulturnímu institutu a společnosti ORLEN Unipetrol za partnerství kulturního programu.

Petr Ivanov
organizátor a člen přípravného kolegia

Úvodní slovo primátora hl. m. Prahy

Vážení čtenáři,

třetí ročník Cen hlavního města Prahy za architekturu a památkovou péči Opera Pragensia je věnován tématu veřejného prostoru. Tento průvodce Cenami Opera Pragensia připomíná projekty, osobnosti i úsilí mnoha lidí, kteří svým přístupem, odborností a vizí pomáhají kultivovat prostředí, v němž žijeme každý den.

Veřejný prostor je totiž víc než jen ulice, náměstí nebo park. Je to prostředí, kde se setkáváme, kde žijeme každodenní život, kde vznikají vzpomínky i sousedské vztahy. Je to společný prostor, který má schopnost spojovat lidi napříč generacemi, kulturami i profesemi.

Praha je město s nesmírně bohatou historií a tradicí, ale právě veřejný prostor ukazuje, že je i městem živým, otevřeným a moderním. Kvalitní architektura a citlivá urbanistická řešení nám pomáhají vytvářet prostředí, které není jen funkční, ale také krásné a inspirativní.

Ceny Opera Pragensia mají ještě jeden rozměr – mezinárodní. Navazujeme jimi na přátelské vztahy se sousedními zeměmi. Po Bratislavě a Vídni je letos naším partnerem Varšava. Je to město, které nám je blízké historicky i kulturně a které samo prošlo dramatickými proměnami veřejného prostoru. I proto je pro nás cenné sdílet zkušenosti a vzájemně se inspirovat.

Rád bych poděkoval architektům, urbanistům, projektantům, investorům, městským částem i obyvatelům, kteří se na těchto proměnách podílejí. Bez jejich práce a odhodlání by nevznikaly projekty, jež posouvají Prahu kupředu a činí ji místem, na které jsme právem hrdí.

Mé poděkování patří také městským firmám a partnerským institucím, které se na rozvoji veřejného prostoru podílejí, i festivalu Architecture Week Praha za přípravu a organizaci celého ročníku Cen Opera Pragensia.

Věřím, že tento průvodce Cenami Opera Pragensia nabídne inspiraci, přiblíží současné dění v oblasti pražské architektury a připomene, jak důležité je o veřejný prostor pečovat s respektem, vizí a odpovědností.

doc. MUDr. Bohuslav Svoboda, CSc.
primátor hlavního města Prahy

Slavnostní večer Opera Pragensia 2025
Česká národní banka, 8. 10. 2025

Partner Ceny Opera Pragensia
Česká mincovna

Městská část Praha 1

Mimořádná Cena Praha 1

architektonické kanceláři TaK Architects, doc. Ing. arch. Marku Tichému

za architektonický návrh rozšíření parteru Pařížské ulice, který propojuje město s nábřežím Vltavy a navrácí tomuto místu roli živého společenského centra Prahy

**investorům v projektu Fairmont Golden Prague Pavlu Baudišovi,
Eduardu Kučerovi a Oldřichu Šlemrovi**

za realizaci rozšíření parteru Pařížské ulice, který propojuje město s nábřežím Vltavy a navrácí tomuto místu roli živého společenského centra Prahy

Mimořádná Cena Opera Pragensia

Rozšíření parteru Pařížské ulice – TaK Architects

První Cenu Opera Pragensia udělil předseda mezinárodní poroty Thomas Vonier panu architektu Marku Tichému z architektonické kanceláře TaK Architects a paní ředitelce marketingu hotelu Fairmont Golden Prague Lence Vitovské.

Veřejné náměstí před hotelem

Podchod mezi hotelovou piazzettou a Vltavským nábrežím

Umělecká výstava a podchod

Pohled z Dvořákova nábreží

Projekt rozšíření parteru Pařížské ulice ukazuje, co může vzniknout, když se spojí silná architektonická vize a odvaha investora. Rekonstrukce hotelu Intercontinental nejen obnovila ikonickou stavbu, ale proměnila její okolí v otevřený veřejný prostor s novými trasami, zelení a galerií v podobě velké skleněné kostky. A tohle není konec příběhu. Čeká nás i takzvaná skleněná kostka číslo dva a mezinárodní architektonická soutěž, na kterou se už teď těší nejen porota, ale i my všichni, kdo rádi sledujeme, jak se naše město vyvíjí.

Nominace mezinárodní poroty Opera Pragensia

- Rozšíření parteru Pařížské ulice – TaK Architects
- Revitalizace Masarykova nádraží – Jakub Cigler Architekti, Zaha Hadid Architects
- Senovážné náměstí, DOMY?! – CAMA Architekti, DaM architekti, Atelier A4
- Anežský klášter, revitalizace klášterních zahrad – Terra Florida, Sulzer Landscape Architects

Rozšíření parteru Pařížské ulice – TaK Architects

Městská část Praha 2

Cena starosty městské části Praha 2 Jana Korsesky

architektonické a projekční kanceláři LOXIA, Ing. arch. Janě Mastíkové

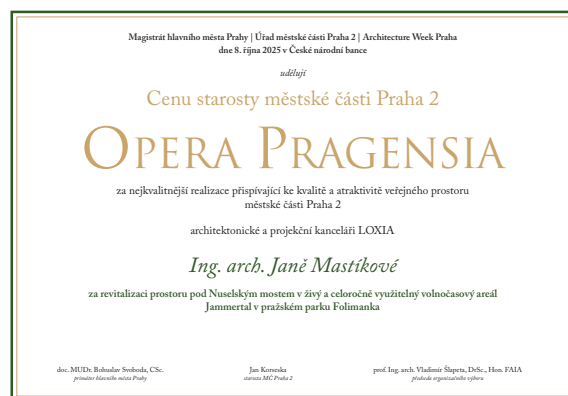
za revitalizaci prostoru pod Nuselským mostem v živý a celoročně využitelný
volnočasový areál Jammertal v pražském parku Folimanka

Cena starosty MČ Praha 2 Opera Pragensia

Park Folimanka – volnočasový areál Jammortal – LOXIA

Cenu starosty MČ Praha 2 Opera Pragensia udělil místostarosta MČ Praha 2 Jan Recman paní architektce Janě Mastíkové z architektonické a projekční kanceláře Loxia.

Skatepark v létě

Schody do vyššího patra parku

Areál Jammortal pod Nuselským mostem

Volnočasový areál Jammortal v parku Folimanka je příkladem, jak lze málo využívaný prostor pod Nuselským mostem proměnit v živé centrum městského života. Architekti vytvořili celoročně využitelný areál s basketbalovým hřištěm, skateparkem, lezeckou stěnou, workoutovou zónou, dětskými hřišti i odpočinkovými místy. Dnes je Jammortal revitalizací, která reprezentuje sport, odpočinek a sousedský život.

Nominace MČ Praha 2

- Riegrovy sady – doc. Ing. Matouš Jebavý, Ph.D.
- Bastion XXXI – Ing. arch. Pavla Melková, Ing. arch. Miroslav Cikán, M.C.A. atelier
- NKP Vyšehrad – revitalizace – Ing. arch. Tomáš Klapka, Ateliér Tečka, Ing. Tereza Kvítková, Ing. Helena Pánková, Ing. arch. Petr Kučera, Ph.D., Ing. arch. Milan Ševčík
- **Park Folimanka – volnočasový areál Jammortal – LOXIA, Ing. arch. Jana Mastíková**
- Havlíčkovy sady – Design Arcom, akad. arch. Jiří Javůrek, SGL projekt

Jan Korseska
starosta

Úřad MČ Praha 2
Náměstí Míru 600/20
120 39 Praha 2
jan.korseska@praha2.cz
www.praha2.cz

Jaké projekty v oblasti veřejného prostoru považujete za nejúspěšnější a proč?

Za zvlášť úspěšný projekt považuji výstavbu školního pavilonu z ekologicky udržitelných materiálů, který jsme pro prvňáčky ze základní školy ve Štěpánské ulici otevřeli v roce 2023. Velkou zásluhu na tom má Arcibiskupství pražské, které jako vlastník pozemku s projektem souhlasilo. Jako centrální městská část nemáme na rozdíl od jiných částí Prahy téměř žádné rozvojové území ani volné stavební pozemky. V rozšiřování kapacit škol tak máme hodně svázané ruce. Tento projekt je tak naprosto ojedinělý.

Jakým způsobem probíhal výběr nominací na cenu starosty MČ Opera Pragensia ve vaší městské části?

Málokterá obec nebo městská část se může pyšnit tolika nemovitými kulturními památkami jako Praha 2. Ochrana bohatého kulturněhistorického dědictví a zajištění péče o svěšené nemovité památky patří mezi naše dlouhodobé priority. Rozhodování o nominacích tak nebylo vůbec jednoduché. Nakonec zvítězily dílčí projekty, které přispěly ke zvelebení oblíbených parků, jako jsou Havlíčkovy sady, Riegrovy sady, Lumírový sady, Čelakovského sady nebo Folimanka.

Který z nominovaných projektů považujete za nejvýznamnější a proč?

Pokud bych měl vyzdvihnout jen jeden z nominovaných projektů, byl by to volnočasový areál Jammertal v parku Folimanka. Je to projekt, který dokázal proměnit neutěšenou část parku pod Nuselským mostem v oblíbené sportoviště všech generací. Dá se zde cvičit jóga, hrát pétanque, stolní tenis a nechybí tady ani občerstvení nebo interaktivní vodní prvek pro děti. A své příznivce si našel i zdejší skatepark, který v zimě slouží jako kluziště. Je to ideální místo pro aktivní trávení volného času.

Jaké další investice do veřejného prostoru plánujete v příštích letech?

Rádi bychom pokračovali v myšlence propojení Folimanky, Albertova a Karlova, která vznikla už v roce 2007. Chtěli bychom dokončit revitalizaci parku U Hradeb a vrátit sem kuželkářskou tradici, obnovit cihlový svah pod Nuselským mostem. Velké plány máme i s parkem Na Karlově, který projde celkovou revitalizací. Jeho součástí bude i nové umělecké dílo inspirované bývalou dětskou nemocnicí, která stávala v předpolí Nuselského mostu.

Které lokality v současnosti považujete za prioritní pro revitalizaci?

V posledních letech se mnohem více zaměřujeme na oblast Nuslí a Podskalí, které byly dlouhá léta opomíjeny. To se naštěstí začíná pomalu měnit. Daří se nám na magistrátu i u TSK prosazovat celou řadu projektů jako například revitalizaci Ostrčilova náměstí, změny v místním dopravním režimu i navýšení parkovacích míst v nedaleké ulici Sekaninova, opravy a rekonstrukce zdejších ulic a chodníků nebo revitalizace parku Na Výtoni, který se nachází na Rašínově nábřeží.

Městská část Praha 3

Cena starosty městské části Praha 3 Michala Vronského

**architektonické kanceláři OVA, Ing. arch. Jiřímu Opočenskému
a Ing. arch. Štěpánu Valouchovi**

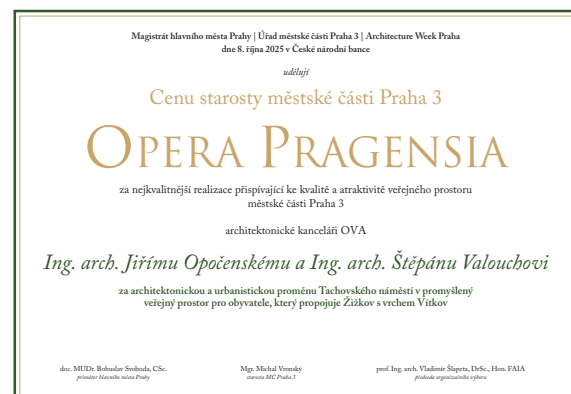
za architektonickou a urbanistickou proměnu Tachovského náměstí v promyšlený
veřejný prostor pro obyvatele, který propojuje Žižkov s vrchem Vítkov

Cena starosty MČ Praha 3 Opera Pragensia

Regenerace Tachovského náměstí – OVA (Opočenský + Valouch)

Cenu starosty MČ Praha 3 Opera Pragensia udělil starosta MČ Praha 3 Michal Vronský panu architektu Jiřímu Opočenskému z architektonické kanceláře OVA.

Rekonstrukce vjezdu do tunelu pod kopcem Vítkov

Pohled z Hartigovy ulice

Boční pohled na Tachovské náměstí

Tachovské náměstí na pomezí Žižkova a Vítkova prošlo výraznou proměnou v důstojný veřejný prostor s jasnou orientací, vegetací a historickými odkazy. Architekti z ateliéru oživilo toto místo s respektem k jeho minulosti i s ohledem na současné potřeby obyvatel. Vznikl tak prostor, který je nejen funkční a přehledný, ale zároveň příjemný k pobytu a setkávání. Projekt také obdržel v roce 2024 cenu Ministerstva kultury za příkladné zkvalitnění veřejného prostranství a stal se inspirativním příkladem moderní městské revitalizace.

Nominace MČ Praha 3

- Park Vítkov, 1. etapa revitalizace – Karel Štípl
- Vodní nádrže – Havlíčkově náměstí – Kolektory Praha
- Kostnické náměstí – plastika – Zdeněk Hůla
- **Regenerace Tachovského náměstí – OVA (Opočenský + Valouch)**
- Náměstí Jiřího z Poděbrad – METROPROJEKT Praha

Mgr. Pavel Dobeš
místostarosta

Úřad MČ Praha 3
Havlíčkovo náměstí 9
130 00 Praha 3
dobes.pavel@praha3.cz
praha3.cz

Jaké projekty v oblasti veřejného prostoru v Praze 3 považujete za nejúspěšnější a proč?

Musím zmínit revitalizaci Tachovského náměstí, která získala ocenění v rámci Opera Pragensia 2025. Ze zanedbaného prostoru, který na první pohled ani náměstí nepřipomínal, se po revitalizaci v roce 2023 stalo funkční veřejné místo. Tachovské náměstí dnes navíc dobře propojuje město s cyklostezkou a zelení vrchu Vítkov. Hrdí jsme také na rekonstrukci horní části Žižkova náměstí nebo o něco starší rekonstrukci Kostnického náměstí. Hlavní město pak letos dokončilo první etapu rekonstrukce Vítkova.

Jakým způsobem zapojujete veřejnost do plánování a rozvoje veřejného prostoru?

Dlouhodobě se v Praze 3 věnujeme participaci a zapojujeme obyvatele do rozhodování o podobě veřejného prostoru. Typicky se jedná o revitalizace vnitrobloků, parků, dětských hřišť, ale také třeba zavádění zón 30. Aktuálně mám velkou radost z participace plácku Chmelnice, která vznikla přímo od místních obyvatel sdružených v sousedském spolku Život na Žižkově. Díky tomu se dlouhodobě zanedbaný plácek na Jarově postupně promění ve skutečné náměstíčko, kde budou lidé trávit volný čas a setkávat se.

Jaké další investice do veřejného prostoru plánujete v příštích letech?

Praha 3 je na začátku největší výzvy místního územního rozvoje moderní historie. Po více než 20 letech snahy o rozvoj 71 hektarů velkého brownfieldu Nákladového nádraží Žižkov se nám konečně podařilo situaci vyřešit a po podepsání plánovacích smluv s investory a změnách územního plánu začíná výstavba více než 10 tisíc bytů. Součástí ale samozřejmě bude také veřejný prostor. Ať už jde o parky, nebo o historickou nádražní budovu. Tu koupilo hlavní město a má zde vzniknout kulturně-spoločenské centrum.

Jakým způsobem podporujete ekologickou a udržitelnou výstavbu ve vaší městské části?

Nezavíráme oči nad moderními trendy a výzvami budoucnosti. Prakticky při každém stavebním projektu od začátku klademe důraz na jeho udržitelnost. Řešíme fotovoltiku, hospodaření s vodou a energiemi, práci s terénem a vegetací a celkovou šetrnost projektu k životnímu prostředí. To se týká například plánovaných staveb školek a škol, ale také bytového domu Červený dvůr v brownfieldu Nákladového nádraží Žižkov. Na ten jsme nedávno vyhlásili architektonicko-urbanistickou soutěž, kde na vše zmíněné myslíme.

Které lokality v současnosti považujete za prioritní pro revitalizaci?

Na podzim jsme zahájili revitalizaci parku Židovské pece. Jedna z největších zelených ploch Prahy 3 nutně potřebuje změny, které budou mimo jiné reagovat na měnící se klimatické podmínky.

Dojde k mnoha úpravám včetně výsadby odolnějších stromů a keřů. Přibudou květinové záhony, lavičky, osvětlení, toalety. Opraví se cesty. Znovu také zmíním rozvoj brownfieldu Nákladového nádraží Žižkov. Ze zanedbaného a neprostupného prostoru se stane městská čtvrť s parky, cyklostezkami a dalšími veřejnými místy.

Městská část Praha 4

Cena starosty městské části Praha 4 Ondřeje Kubína

Ing. Janu Fischerovi

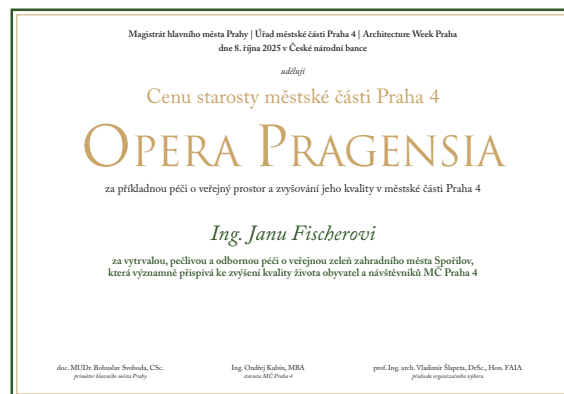
za vytrvalou, pečlivou a odbornou péči o veřejnou zeleň zahradního města Spořilov, která významně přispívá ke zvýšení kvality života obyvatel a návštěvníků MČ Praha 4

Cena starosty MČ Praha 4 Opera Pragensia

Zahradní město Spořilov – Jan Fischer

Cenu starosty MČ Praha 4 Opera Pragensia udělil starosta MČ Praha 4 Ondřej Kubín panu Janu Fischerovi.

Nadhled Roztylského náměstí

Fontána na Roztylském náměstí, večerní pohled

Detail laviček a vodního čerpadla na Roztylském náměstí

Spořilov je jedinečným příkladem zahradního města, které letos slaví 100 let od svého vzniku. Vznikl jako harmonicky komponovaný celek s promyšleným urbanismem, stromořadími, předzahrádkami a veřejnými plochami, jejichž hodnota spočívá v celkové kompozici a vztahu mezi domy, zelení a krajinou.

Už více než 35 let se o tuto podobu s mimořádným citem a odborností stará pan inženýr Jan Fischer. Díky jeho úsilí je Spořilov dodnes místem, kde zeleň není jen kulisou, ale skutečnou součástí života. Toto ocenění je výrazem uznání za dlouhodobou, koncepční a obětavou práci, která uchovala zahradní město Spořilov jako inspirativní a živý celek a my mu přejeme dalších 100 let rozkvětu.

Nominace MČ Praha 4

- Pomník Prapor generála Kutlvašra – sochař Ondřej Tichý
- **Zahradní město Spořilov**
- Revitalizace Biotopového koupaliště Lhotka – Suncad
- Areál Vltavanů – Magistrát hl. m. Prahy
- Rekonstrukce dětského hřiště na náměstí generála Kutlvašra – Marek Šulc, CONEP

Ing. Ondřej Kubín, MBA
starosta

Úřad MČ Praha 4
Antala Staška 2059/80b
140 46 Praha 4
starosta@praha4.cz
praha4.cz

Jaké jsou podle vás největší výzvy, kterým vaše městská část v oblasti veřejného prostoru čelí?

Těch největších výzev je několik, ale určitě bych jako první vypíchl nedostatek vlastních pozemků. Množství zajímavých rozvojových lokalit a pro výstavbu vhodných pozemků bylo v minulosti prodáno, a na tvorbu vlastního veřejného prostoru tak již nezbývá příliš možností. Na druhou stranu, je třeba hledat i pozitiva, a tím bezesporu je skutečnost, že spolupráce a diskuse s mnohými developery je na konstruktivní úrovni. Mezinárodní, ale dnes už i lokální společnosti přinášejí nejen rozvojový kapitál, ale také nové vize.

V těsném závěsu bych zmínil problematiku stavebního zákona a předpisů. Než v Praze, potažmo v České republice, cokoliv postavíte, 10 let není žádná výjimka, přičemž NIMBY efekt má úzkou vazbu i na legislativu.

A do třetice bych uvedl samotnou koexistenci městských částí uvnitř Prahy, kdy se majetky, kompetence a povinnosti velmi prolínají, což má za následek zpomalení procesů, ale i nejistotu ohledně údržby veřejného prostoru.

Jaká klíčová opatření jste v posledních letech podnikli ke zlepšení kvality veřejných prostranství?

Především do veřejného prostoru investujeme výrazně vyšší finanční prostředky, přičemž řada nových projektů vzniká a je v různých fázích realizace. Klíčový je tudíž zdravý rozpočet, díky němuž jsme schopni generovat nové finanční zdroje. Dále je to komunikace, velmi aktivně se snažíme komunikovat jak s developery, tak s občany skrze veřejná setkání. To je naprosto zásadní, protože na jedné straně vám něco umožňuje územní plán a předpisy, ale na druhé straně hledáte synergii s okolím. Ne vždy se podaří najít shodu, ale i výsledek 70:30 je lepší než drtivé vítězství jedné strany 100:0. V neposlední řadě bych uvedl zapojení odborníků do chystaných projektů, naše městská část při plánování spolupracuje s experty z univerzit, ať už jde o krajinářskou architekturu a zeleň, nebo architekturu jako takovou.

Jaký význam podle vás má Cena Opera Pragensia pro rozvoj architektury a veřejného prostoru v Praze?

Bez jakéhokoliv přehánění velký. Přestože bych osobně raději viděl v Praze více odvážných projektů a staveb, díky Cenám Opera Pragensia vidíme, že u nás vznikají zajímavé budovy a veřejná prostranství, které mají schopnost zaujmout mezinárodní porotu – a právem na ně můžeme být jako Pražané hrdí. Zároveň je Cena Opera Pragensia platformou pro odborné diskuse a inspiraci, což z ní činí událost schopnou otevírat dveře moderní a zajímavé architektuře v Praze. Je to ideální místo pro aktivní trávení volného času.

Jaké další investice do veřejného prostoru plánujete v příštích letech?

Velmi se nám daří proměňovat náměstí, i když vzhledem k naší velikosti a rozloze je to složitější úkol. Na některých městských částech je dominantní jedno náměstí a pokud ho revitalizujete, je to ve veřejném prostoru zásadně znát.

My v Praze 4 nemáme jedno přirozené centrum, ale zato máme více katastrů, kterým se musíme věnovat. Z nejbližší budoucnosti bych uvedl revitalizaci Roztylského náměstí či parku Na Jezerce. Nyní se finalizuje Branické náměstí a zároveň otevíráme Nedvědovo náměstí. Ale abych nehovořil jen o náměstích, máme plány i pro ubytovnu na Novodvorské, což by mělo zásadně proměnit ráz lokality především z hlediska sociodemografie. Dále bych zmínil i plány na stavbu dostupného bydlení.

Jak vnímáte zapojení mezinárodní poroty do hodnocení projektů?

To je skutečnost, kterou velmi kvituji a z níž mám velkou radost. Přijde mi, že nám v České republice chybí odvaha stavět zajímavé a možná i lehce kontroverzní stavby. Zahraniční pohled na naši architekturu přináší nové myšlenky a především úhel pohledu, který sami mnohdy neumíme docenit. Dodnes mě mrzí, že na Letenské pláni nestojí Kaplického blob. Stavba, která by vzbuzovala emoce a vášně a mohla se stát symbolem moderní Prahy. Místo toho tam máme jako dominantu metronom, a při vší účtě k technickému objektu a jeho symbolice, světovost a charisma mu chybí. Rád cestuji a když se podívám na světová města, jako je Vídeň, Paříž nebo Londýn, vidím, že tam dokáží skloubit staré a nové, historické a moderní, vysoké i malé.

Cena starosty městské části Praha 5 Lukáše Herolda

**architektonickému ateliéru A69 architekti, doc. Ing. arch. Borisi Redčenkovi,
Ing. arch. Prokopu Tomáškoví a doc. Ing. arch. Jaroslavu Wertigovi**

za komplexní architektonickou studii přeměny Smíchovského nádraží v moderní multimodální terminál, který propojuje různé druhy dopravy, zlepšuje prostupnost území a vytváří důstojný veřejný prostor

generálnímu řediteli Správy železnic, Bc. Jiřímu Svobodovi, MBA

za komplexní projektové řešení přeměny Smíchovského nádraží v moderní multimodální terminál, který propojuje různé druhy dopravy, zlepšuje prostupnost území a vytváří důstojný veřejný prostor

**generálnímu řediteli a předsedovi představenstva projektové, konzultační
a inženýrské společnosti SUDOP PRAHA a.s., Ing. Martinu Chrastilovi**

za komplexní projektové řešení přeměny Smíchovského nádraží v moderní multimodální terminál, který propojuje různé druhy dopravy, zlepšuje prostupnost území a vytváří důstojný veřejný prostor

**generálnímu řediteli společnosti METROPROJEKT Praha a.s.,
Ing. Vladimíru Seidlovi**

za komplexní projektové řešení přeměny Smíchovského nádraží v moderní multimodální terminál, který propojuje různé druhy dopravy, zlepšuje prostupnost území a vytváří důstojný veřejný prostor

Cena starosty MČ Praha 5 Opera Pragensia

Komplexní přestavba Smíchovského nádraží –
A69 Architekti, SUDOP PRAHA a.s., METROPROJEKT Praha a.s.

Cenu starosty MČ Praha 5 Opera Pragensia udělil starosta MČ Praha 5 Lukáš Herold panu architektu Borisi Redčenkovi z ateliéru A69 architekti, panu řediteli SUDOP PRAHA a.s. Martinu Chrástilovi, panu řediteli METROPROJEKT Praha a.s. Vladimíru Seidlovi a panu řediteli Správy železnic Jiřímu Svobodovi.

Vizualizace nové tramvajové zastávky

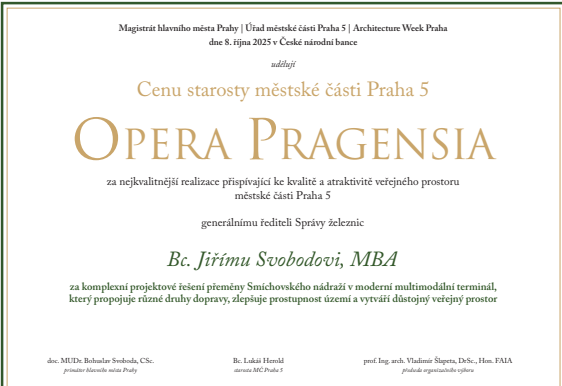

Vizualizace terminálu Smíchovského nádraží

Ocenění dnes patří projektu, který sice ještě nestojí, ale už nyní má zásadní význam pro budoucnost Prahy. Smíchovské nádraží je v procesu rozsáhlé proměny v jeden z nejvýznamnějších dopravních uzlů metropole. Projekt přináší jasnou a promyšlenou vizi, jak propojit železnici, metro, tramvaje i autobusy do přehledného a funkčního celku. Nový terminál přinese rychlejší přestupy, zpřístupnění dosud zanedbaných ploch a nabídne nové služby pro cestující i obyvatele Prahy. Studie zároveň myslí i na širší okolí – revitalizuje přednádražní prostor, vytváří nová pěší propojení a vrací Smíchovu charakter přívětivého městského prostředí. Oceňujeme tedy nejen architektonickou a urbanistickou kvalitu návrhu, ale i odvahu a vizi, s jakou se tento tým pustil do úkolu, který ovlivní dopravu a veřejný prostor celé Prahy na další desetiletí.

Nominace MČ Praha 5

- Komplexní přestavba Smíchovského nádraží – A69 Architekti, SUDOP PRAHA a.s., METROPROJEKT Praha a.s.
- Socha Fajfky v parku u Portheimky – Radek Talaš
- Generel veřejných prostranství – vícero autorů
- Park na Pláni – Ateliér Hajný
- Nový Smíchov – Kuba & Pilař architekti, Haascookzemmrich, Studio 2050, Chalupa architekti, Lábus AA, D3A a Projektil architekti

Bc. Lukáš Herold
starosta

Úřad MČ Praha 5
Štefánikova 13 a 15
150 00 Praha 5 – Smíchov
lukas.herold@praha5.cz
www.praha5.cz

Jaký význam podle vás má Cena Opera Pragensia pro rozvoj architektury a veřejného prostoru v metropoli?

Architektura ovlivňuje život v každé části města na dlouhá desetiletí. Když se postaví dobrá věc, slouží generacím. Cena Opera Pragensia a podobné soutěže pomáhají udržovat vysokou kvalitu projektů, ukazují nejzdařilejší nápady a inspirují další architekty i investory.

Jaké jsou největší výzvy, kterým vaše městská část v oblasti veřejného prostoru čelí?

Po sametové revoluci se veřejnému prostoru nevěnovala dostatečná pozornost. Opravovalo se to, co už stálo, ale samotné ulice, náměstí a parky zůstávaly spíš na okraji zájmu. Dnes se potýkáme s důsledky tohoto dlouhodobého dluhu. Některá místa jsou zastaralá, jiná nefungují tak, jak by měla, a některým zcela chybí jasný charakter.

Musíme proto pečovat o každý kout Prahy 5 a postupně napravovat to, co se roky odsouvalo. Patří sem nejen rekonstrukce veřejných prostranství či mobiliáře, ale i promyšlené plánování, aby veřejný prostor byl bezpečný, přívětivý a živý. Výzvou je skloubit potřeby rezidentů, dopravy, pěších, seniorů i rodin s dětmi.

Jaké projekty v oblasti veřejného prostoru považujete za nejúspěšnější?

Za velmi zdařilý považuji čtyřmetrový památník Fajfka Ferdinanda Peroutky u letohrádku Portheimka. Svým tvarem připomíná jeho typickou dýmku. Dále jsme nominovali nový park Na Pláni na Malvazinkách, který se stal oblíbeným místem pro veřejnost: vznikla tu komunitní zahrada, dětské a workoutové hřiště, nové cesty, zeleň i vyhlídky.

Které další investice do veřejného prostoru plánujete v příštích letech?

V příštích letech chceme pokračovat v investicích, které mají pro každodenní život obyvatel Prahy 5 skutečný význam. Soustředíme se na místa, která lidé skutečně využívají: parky, ulice i dlouhodobě zanedbané prostory, které potřebují kultivaci, modernizaci a jasnější identitu.

Jednou z největších připravovaných akcí je komplexní revitalizace parku Kavalírka. Jde o rozsáhlý projekt, který promění park v moderní, bezpečné, atraktivní místo s kvalitním zázemím pro rodiny, seniory, sportovce i běžné návštěvníky. Chceme posílit jeho přírodní charakter, doplnit vybavenost a vrátit mu roli hlavního rekreačního centra celé oblasti.

Druhým klíčovým projektem je rekonstrukce Butovické návsi, která má potenciál stát se přirozeným komunitním jádrem Butovic. Proměna zahrne nový park, pobytové plochy, hřiště, sportoviště i promenádu kolem rybníka. Zklidní se doprava, ožije Vážní domek a vznikne místo vhodné pro sousedská setkávání, kulturní akce i každodenní odpočinek.

Současně pracujeme i na kultivaci dalších lokalit, například na území mezi ulicemi U Mrázovky, U Blaženky a Nad Bertramkou. Naším cílem je vytvářet veřejný prostor, který bude přívětivý, funkční. Odpovídající tomu, jak lidé v Praze 5 skutečně žijí.

Které lokality v Praze 5 považujete za prioritní pro revitalizaci?

Velkou proměnou projde Terminál Smíchov pro dálkové a příměstské autobusy. Počítá se s kapacitním parkovištěm P+R i se zázemím pro cyklisty. Před železniční stanicí dojde ke změně dopravního uspořádání a nová lávka opět propojí sousední čtvrti.

Velmi významný je i vznikající Nový Smíchov na pozemcích bývalého nákladového nádraží. Nabídne stovky tisíc metrů čtverečních pro bydlení, práci i služby. Jde o investici v řádech desítek miliard korun.

Praha 5 se rychle mění díky přeměně brownfieldů. Waltrovka, Smíchov City a další projekty posouvají úroveň celé městské části a vytvářejí z ní prestižní adresu. Nové sídlo tu budují Česká spořitelna i ČEZ, modernizuje se smíchovské nádraží a velmi úspěšná byla i proměna Waltrovky, kde své zázemí vybudovala ČSOB. Tyto projekty mají podporu veřejnosti a předcházejí bezhlavému zahušťování zástavby, které lidé právem odmítají.

Městská část Praha 6

Cena starosty městské části Praha 6 Jakuba Stárka

**architektonickému ateliéru PATA & FRYDECKÝ ARCHITEKTI,
doc. Ing. arch. Luboši Patovi**

za příkladné spojení architektury, městského plánování a potřeb obyvatel
MČ Praha 6 v kultivovaný a promyšlený veřejný prostor

sochaři a vysokoškolskému pedagogovi prof. akad. soch. Michalu Gabrielovi

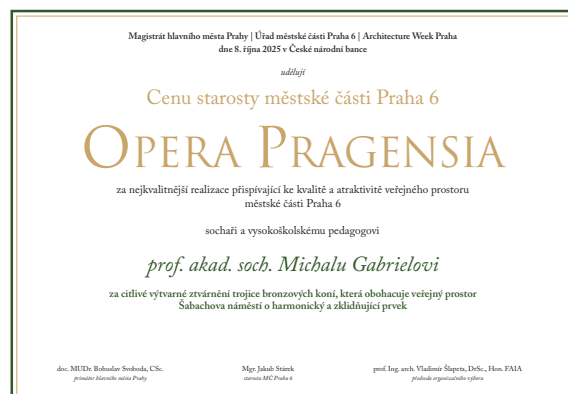
za citlivé výtvarné ztvárnění trojice bronzových koní, která obohacuje veřejný prostor
Šabachova náměstí o harmonický a zklidňující prvek

Cena starosty MČ Praha 6 Opera Pragensia

Revitalizace Šabachova náměstí – PATA & FRYDECKÝ ARCHITEKTI,
prof. akad. soch. Michal Gabriel

Cenu starosty MČ Praha 6 Opera Pragensia udělil vedoucí odboru rozvoje a investic MČ Praha 6 Roman Vodný panu architektu Luboši Patovi z PATA & FRYDECKÝ ARCHITEKTI a sochaři Michalu Gabrielovi.

Detaily soch koní

Detail dřevěných cestiček nad fontánami

Lavičky, vegetace a sochy na náměstí

Panoramatický výhled na Šabachovo náměstí

Šabachovo náměstí v Dejvicích je příkladem promyšleného spojení architektury, urbanismu a výtvarného umění. Architekti navrhli prostor s jasnou strukturou pro každodenní život, kde nechybí ani praktické řešení podzemního parkování, tolik potřebné v této části města.

Dominantou náměstí jsou tři bronzové sochy koní sochaře Michala Gabriela, které symbolizují pohyb a volnost a přinášejí do centra Dejvic pocit klidu a harmonie.

Nominace MČ Praha 6

- Galerie soch pod širým nebem na Hadovce – PATA & FRYDECKÝ ARCHITEKTI
- Macharovo náměstí – Beseda Ořechovka – Ing. arch. Pavel Hnilička
- Nádraží Bubeneč – „Stanice 6“ – Ing. arch. Ondřej Tuček
- Šabachovo náměstí – PATA & FRYDECKÝ ARCHITEKTI, prof. akad. soch. Michal Gabriel
- Park Lázaro Cárdenase del Río – PATA & FRYDECKÝ ARCHITEKTI

Mgr. Jakub Stárek
starosta

Úřad MČ Praha 6
Československé armády 23
160 52 Praha 6
jstarek@praha6.cz
www.praha6.cz

Jaké projekty v oblasti veřejného prostoru považujete za nejúspěšnější a proč?

V poslední době mám osobně obrovskou radost z dostavby 3. kvadrantu, konkrétně v podobě Victoria Palace na Vítězném náměstí. A s tím souvisí i v loňském roce ukončená mezinárodní soutěž na dostavbu 4. kvadrantu. Tento projekt považuji za klíčový, protože konečně dokončíme původní velkolepou vizi architekta Antonína Engela a uzavřeme prostor Vítězného náměstí, kterému se lidově říká Kulaťák.

Jedná se o dokončení severozápadní části náměstí mezi ulicemi Evropská, Šolínova a Jugoslávských partyzánů, která je posledním nedokončeným dílem Engelovy vize. Hlavním cílem je proměnit oblast v živý a funkční městský prostor, který zlepší kvalitu života v Praze 6. Engelův původní plán předpokládal rozdělení náměstí na „civilní“ a „slavnostní“ polovinu, přičemž severozápadní kvadrant byl určen pro univerzitní kampus.

V mezinárodní architektonické soutěži na dostavbu 4. kvadrantu zvítězil nizozemsko-český tým Benthem Crouwel Architects a ov architekti v konkurenci 44 uchazečů. Jejich návrh navazuje na Engelovu koncepci, ale přináší současné měřítko a zdůrazňuje význam jednotlivce v městském prostoru, přičemž se jedná o „ryze současnou architekturu evropského formátu“. Výstavba 4. kvadrantu by měla začít v roce 2027 a dokončení se předpokládá do roku 2029.

Nový 4. kvadrant bude největším multifunkčním komplexem v Praze. Bude zahrnovat rezidenční prostory, kanceláře, maloobchodní prodejny, služby, restaurace a kavárny. Klíčovým prvkem je nové kulturní centrum Prahy 6 o rozloze 3 000 m² se dvěma sály pro více než tisíc diváků, komunitními prostory a kavárnou, které řeší dlouhodobou potřebu moderního kulturního zázemí.

Za úspěšné považuji ale i naše menší, avšak mimořádně významné projekty, které byly nedávno oceněny. Jde například o Stanici 6, dříve známou jako Nádraží Bubeneč, která získala prestižní ocenění v soutěži Stavba roku 2024 v kategorii Stavba roku dopravní a technické infrastruktury. Dalším oceněným projektem je budova Besedy Ořechovka, která byla otevřena v loňském roce a letos získala ocenění v rámci soutěže Stavba roku 2025. Oba tyto projekty ukazují, že umíme pracovat s historickým odkazem a vdechnout mu moderní, komunitní využití.

Jakým způsobem zapojujete veřejnost do plánování a rozvoje veřejného prostoru?

Již několik let je nedílnou součástí plánování rozvoje na území Prahy 6 participativní plánování. To znamená, že každý větší projekt, který na území naší městské části vzniká, prochází důkladnou diskusí s obyvateli, kterých se to bezprostředně týká, či jsou nějakým způsobem takovým projektem dotčeni. Veřejnost jsme intenzivně zapojili i do přípravy dostavby 4. kvadrantu. Celý proces včetně mezinárodní soutěže byl od začátku transparentní a zpětnou vazbu od občanů jsme využívali v rámci definice požadavků na vítězný návrh.

Jakým způsobem vaše městská část pracuje s historickým dědictvím a jeho propojením s moderní architekturou?

Zmínil jsem Vítězné náměstí. To je nejlepší příklad propojení historie a současné architektury. Architekt Antonín Engel před více než 100 lety navrhl celkovou podobu Vítězného náměstí a my na toto dědictví navazujeme. Naší prioritní snahou je, aby byl původní koncept ve své genialitě zachován. Za pár let budou moci občané posoudit, zda se nám to podařilo. Cílem je, aby i nová zástavba byla důstojným pokračováním původní vize.

Stejný přístup jsme uplatnili i u projektů, které byly nedávno oceněny. Příkladem je Stanice 6, kde se podařilo zachovat historický charakter bývalé nádražní budovy, ale zároveň ji adaptovat pro moderní kulturní a společenské využití. Podobně i novostavba Besedy Ořechovka ukázala, jak lze citlivě zakomponovat do prostoru moderní a svěží budovu, která kombinuje prvky dřeva, skla a betonu.

Mimořádná Cena Praha 7

generálnímu řediteli Správy železnic Bc. Jiřímu Svobodovi, MBA

za realizaci projektu nádraží Praha-Bubny jako příkladu veřejné dopravní stavby,
která propojuje funkčnost a novou kvalitu veřejného prostoru

**architektonickému studiu Jakub Cigler Architekti,
doc. Ing. arch. Jakubu Ciglerovi**

za architektonicky i prostorově inovativní řešení nádraží Praha-Bubny,
jako příkladu veřejné dopravní stavby, která propojuje funkčnost a novou
kvalitu veřejného prostoru

**generálnímu řediteli společnosti METROPROJEKT Praha a.s.,
Ing. Vladimíru Seidlovi**

za inovativní a komplexní projektové řešení nádraží Praha-Bubny, jako příkladu
veřejné dopravní stavby, která propojuje funkčnost a novou kvalitu
veřejného prostoru

Mimořadná Cena Městská část Praha 7

Nádraží Praha-Bubny – Jakub Cigler Architekti,
METROPROJEKT Praha a.s.

Mimořadnou Cenu Opera Pragensia udělil radní hl. m. Prahy pro oblast financí, rozpočtu a podpory podnikání Zdeněk Kovářík panu Jakubu Ciglerovi ze studia Jakub Cigler Architekti, panu řediteli METROPROJEKT Praha a.s. Vladimíru Seidlovi a panu řediteli Správy železnic Jiřímu Svobodovi.

Vlakové nástupiště

Venkovní lavičky

Hlavní přístup k vlakovému nádraží

Nové nádraží Praha-Bubny je ukázkou toho, jak stavba může posunout celé město. Architekti vedení Jakubem Ciglerem přišli s důmyslným řešením – nádraží stojí na pilířích a pod ním vznikl nový městský parter. Místo, které bylo dříve bariérou, se tak proměnilo v prostor pro pohyb, obchody a vznik otevřeného městského prostředí.

Správa železnic ve spolupráci s firmou fiMETROPROJEKT Praha a.s. a architektem tuto vizi dokázala přetavit do reality a výsledkem je stavba, která je nejen nejmodernějším železničním terminálem v Česku, ale také symbolem toho, že veřejná infrastruktura může být architekturou nejvyšší kvality.

A nesmíme zapomenout ani na širší souvislosti – nové Bubny se stanou přirozenou vstupní branou k připravované Vltavské filharmonii, jednomu z největších projektů Prahy v příštích letech. Je to tedy nejen dopravní uzel a veřejný prostor, ale i důležitý krok k proměně celého území na moderní a živou čtvrť.

Nominace Mezinárodní poroty Opera Pragensia

- Rekonstrukce Burzy v Holešovické tržnici – SGL Projekt
- Nová vodní linka ÚČOV – Sdružení ÚČOV, Sweco Hydroprojekt
- **Nádraží Praha-Bubny – Jakub Cigler Architekti, METROPROJEKT Praha a.s.**
- Negrelliho viadukt – CCEA MOBA, SUDOP PRAHA, STRABAG Rail, AVERS, Hochtief CZ
- Rekonstrukce a konverze Holešovických mlýnů – CMC architects

Nádraží Praha-Bubny – Jakub Cigler Architekti, METROPROJEKT Praha a.s.

Městská část Praha 8

Cena starosty městské části Praha 8 Ondřeje Grose

**architektonickému studiu Schindler Seko architekti,
Ing. arch. Janu Schindlerovi**

za architektonický projekt DOCK, citlivě propojující veřejné a rezidenční
prostory v unikátní a moderní prostředí na břehu Vltavy

CEO společnosti Crestyl Real Estate, Simonu Johnsonovi

za realizaci projektu DOCK, citlivě propojujícího veřejné a rezidenční prostory
v unikátní a moderní prostředí na břehu Vltavy

Cena starosty MČ Praha 8 Opera Pragensia

DOCK – veřejný prostor u slepých ramen Vltavy – Schindler Seko architekti, Ian Bryan Architects, Terra Florida

Cenu starosty MČ Praha 8 Opera Pragensia udělil starosta MČ Praha 8 Ondřej Gros pánům architektům Janu Schindlerovi a Ludvíku Sekovi ze studia Schindler Seko architekti a řediteli Crestyl Real Estate Simonu Johnsonovi.

Venkovní zahrady

Venkovní cesty a osvětlení

Fontány a lavičky večer

Panoramatický výhled na DOCK Park

Projekt DOCK zásadně proměnil bývalý brownfield v Libni. Hlavní roli zde sehrála Vltava, jejíž ramena byla začleněna do nové městské čtvrti jako přirozený prvek propojující veřejný prostor s rezidenčním prostředím. Promenády, parky i pobytové schody k vodě nabídly Pražanům nový způsob, jak řeku žít a vnímat. Právě toto zapojení řeky, které citlivě propojuje bydlení, práci i odpočinek, udělalo z DOCKu favorita a příklad vzorové městské regenerace.

Nominace MČ Praha 8

- DOCK – veřejný prostor u slepých ramen Vltavy – Schindler Seko architekti, Ian Bryan Architects, Terra Florida
- Štvanická lávka (HoKa) – Petr Tej, Marek Blank, Jan Mourek
- Negrelliho viadukt – CCEA MOBA, SUDOP PRAHA, STRABAG Rail, AVERS, Hochtief CZ
- Dva domy – park a zahrada – Bevk Perović Arhitekti, Karlin Group
- Futurama Business Park – Ateliér Krátký, studio Acht

Ondřej Gros
starosta

Úřad MČ Praha 8
Zenklova 1/35
180 00 Praha 8
ondrej.gros@praha8.cz
m.praha8.cz

Jakým způsobem zapojujete veřejnost do plánování a rozvoje veřejného prostoru?

V Praze 8 vnímáme zapojení veřejnosti jako přirozenou součást plánování města, nikoli jako jednorázové gesto. Každá lokalita má svou identitu, historii i potřeby obyvatel, a proto se snažíme, aby právě oni byli spoluvůrci zadání a partnerem architektů už v nejranější fázi projektu.

Participace probíhají různými formami – od veřejných debat a komentovaných procházek po výstavy spojené s debatami s občany, ankety či komunitní workshopy. V posledních letech jsme takto sbírali podněty například k revitalizaci prostranství u stanice metra Ládví, k budoucnosti sídliště Invalidovna či k územní studii Čimice. Ve spolupráci s Institutem plánování a rozvoje hl. m. Prahy jsme zapojili obyvatele také do diskuze o nové podobě Florence 21 a Karlína, kde veřejnost mohla nahlédnout do soutěžních návrhů a vyjádřit se k nim. Tento rok se konal také rozsáhlý cyklus participčních setkání v budoucí podobě parku Maniny.

Zásadní je pro nás čitelnost a srozumitelnost celého procesu – informace zveřejňujeme přístupnou formou na webu městské části, na výstavních panelech i přímo v terénu, a občany aktivně zveme, aby se k návrhům vyjádřili. Tímto způsobem se nám daří proměňovat participaci z formální povinnosti na skutečný dialog, který pomáhá hledat rovnováhu mezi odborným řešením a místní zkušeností.

Naším cílem je, aby veřejný prostor Prahy 8 vznikl s lidmi, kteří v něm žijí – díky tomu se nové projekty stávají přirozenou součástí čtvrti.

**Městská část
Praha 8**

Jaké projekty v oblasti veřejného prostoru považujete za nejúspěšnější a proč?

Za mimořádně úspěšný projekt posledních let považujeme revitalizaci Velkého Mlýna v Libni a jeho okolí. Tento unikátní industriální objekt, citlivě obnovený městskou částí, se proměnil v otevřené kulturní a komunitní centrum, které přirozeně oživilo část Libeňského údolí. Klíčem k úspěchu byla kombinace kvalitní architektury, respektu k historické hodnotě stavby a důrazu na nové využití, které do místa přináší život – výstavy, dílny, sympozia i setkávání místních obyvatel.

Velký Mlýn dnes funguje jako přirozený magnet veřejného prostoru. Otevřená plocha před budovou, nově doplněná mobiliárem a uměleckými prvky, vytváří prostor, kde se setkává historie s každodenním životem čtvrti. Projekt ukázal, že i technické památky mohou být živou součástí současného města, pokud se s nimi zachází s respektem a vizí.

Na úspěch Velkého Mlýna navazuje připravovaný park Maniny, který má vytvořit zelené propojení mezi Palmovkou, Libeňským mostem a novou čtvrtí na Rohanském ostrově. Studie vznikla s aktivním zapojením veřejnosti a kladě důraz na přírodní charakter, retenci vody i rekreační využití. Cílem je vyvážit rozvoj území novými obytnými čtvrtěmi a zachovat přitom prostor pro klid, pohyb a odpočinek v srdci dolní Osmé.

Společně tyto projekty představují příklad promyšleného přístupu k veřejnému prostoru – propojují historii, současnost i budoucnost a dokazují, že i v hustě zastavěné části města lze vytvořit místo, které lidé přijmou za své.

Které lokality v současnosti považujete za prioritní pro revitalizaci?

Revitalizace veřejných prostranství v Praze 8 se soustředí především na místa, kde se setkávají každodenní potřeby obyvatel s potenciálem proměny prostředí – tedy lokality s velkou dopravní i sociální zátěží, které si zaslouží nový impuls.

Jednou z klíčových priorit je okolí stanice metra Ládví, kde městská část připravila architektonickou soutěž na novou podobu centrálního náměstí. Cílem je vytvořit důstojné a přívětivé centrum sídliště Ďáblice, které dnes postrádá kvalitní veřejný prostor pro setkávání a komunitní život.

Další pozornost věnujeme okolí barokní Invalidovny, jež má díky chystané rekonstrukci památky a sousednímu rozvoji Nového Karlína velký potenciál stát se kulturním a společenským srdcem dolní Osmé. Podobně důležitá je obnova parku u Velkého Mlýna a navazujících veřejných prostranství v Libeňském údolí, které postupně získávají nový charakter s důrazem na propojení historie, umění a rekreace.

Z dlouhodobého hlediska sledujeme také transformaci území Čimic a rozvoj Rohanského ostrova, kde vznikají nové čtvrti a je nutné zajistit kvalitní napojení na stávající městskou strukturu i dostatek veřejných ploch pro odpočinek, sport a zeleň.

Cílem všech těchto projektů je posílit identitu jednotlivých lokalit, vrátit jim městský život a vytvořit prostor, který bude obyvatelům Prahy 8 sloužit po generace.

Jakým způsobem by podle vás mohl magistrát hlavního města Prahy ještě více podpořit rozvoj veřejných prostranství?

Rozvoj kvalitních veřejných prostranství v městských částech závisí nejen na jejich vůli a odbornosti, ale i na systémové podpoře ze strany hlavního města. Zkušenost Prahy 8 ukazuje, že nejvíce pomáhá jasné a předvídatelné prostředí – tedy dlouhodobé financování, koordinace rozvojových záměrů a jednotná metodika pro tvorbu veřejného prostoru.

Magistrát by mohl městským částem výrazně pomoci stabilním investičním rámcem, který by umožnil plánovat revitalizace víceletě, nikoli po jednotlivých dotačních výzvách. Stejně důležité je posílit roli plánovacích smluv a metodicky podporovat jejich využívání tak, aby investoři přirozeně přispívali i na veřejnou infrastrukturu a zeleň.

Jakým způsobem spolupracujete s architekty, urbanisty a investory na rozvoji veřejného prostoru?

Rozvoj veřejného prostoru v Praze 8 stojí na úzké spolupráci mezi samosprávou, architekty, urbanisty i investory. Vnímáme ji jako partnerský proces, jehož cílem je nalézt rovnováhu mezi vizí města, odborným řešením a potřebami obyvatel.

Klíčovým nástrojem jsou pro nás studie, které zpracováváme ve spolupráci s architekty a urbanisty. Tento postup jsme uplatnili například při přípravě soutěže na prostranství u stanice metra Ládví i při přípravě rozvojových studií, například v území Čimic nebo v okolí Invalidovny.

S investory jednáme s důrazem na koordinaci veřejného a soukromého zájmu – podporujeme vznik plánovacích smluv, které zajišťují, že nové projekty přinášejí do území také veřejnou infrastrukturu, zeleň či občanskou vybavenost. Současně spolupracujeme s Institutem plánování a rozvoje hl. m. Prahy na strategických úkolech, které mají přesah do celé Prahy (např. Florenc 21, Rohanský ostrov).

Městská část Praha 9

Cena starosty městské části Praha 9 Tomáše Portlíka

Architektonickému ateliéru ALEŠ, Ing. arch. Lukáši Velíškovi

za architektonické řešení veřejného prostoru v parku Zahrádky

spolku PRAHO! project, MgA. Annamarii Čermákové

za realizaci umělecké instalace Ozvěny v parku Zahrádky, posilující komunitní soudržnost a otevírající veřejný prostor dialogu a sdílené zkušenosti

Cena starosty MČ Praha 9 Opera Pragensia

Park Zahrádky – Architektonický ateliér Aleš

Cenu starosty MČ Praha 9 Opera Pragensia udělil radní MČ Praha 9 Jiří Janák panu architektu Lukáši Velíškovi z Architektonického ateliéru Aleš a ředitelkám spolku PRAHO! project Annamarii Čermákové a Veronice Matějkové.

Sochařské bloky

Prostor pro setkávání komunity

Panoramatický výhled na park Zahrádky

Betonové bloky architekta Lukáše Velíška v parku Zahrádky se díky intervenci spolku PRAHO! project staly nositeli výpovědí místních obyvatel i faktů spojených s minulostí místa. Projekt otevírá prostor pro reflexi i veřejnou reakci, propojuje umění s každodenností a posiluje komunitní soudržnost. Je příkladem toho, jak architektura a umění společně dokážou obohatit veřejný prostor.

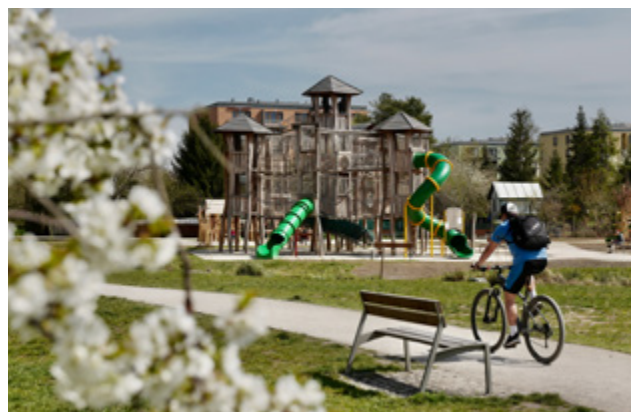
Nominace MČ Praha 9

- Park Přátelství – Ateliér Steiner a Malíková, krajinářští architekti
- Meandry Rokytky – ŠINDLAR, Lesy hl. m. Prahy
- Park Balabenka – Steiner a Malíková, krajinářští architekti, Kaiser & spol. CZ
- **Park Zahrádky – Architektonický ateliér Aleš**
- Vrch Třešňovka – vícero autorů

Mgr. Tomáš Portlík
starosta

Úřad MČ Praha 9
Sokolovská 14/324
180 49 Praha 9
portlikt@praha9.cz
praha9.cz

Jaké jsou nejčastější požadavky obyvatel na úpravy veřejného prostoru?

Moderní městské plánování klade důraz na vytváření prostředí, které odpovídá potřebám všech obyvatel. Kvalitní zeleň představuje základní stavební kámen takového prostoru – poskytuje nejen estetickou hodnotu, ale také zlepšuje mikroklima a kvalitu vzduchu. Stejně důležitá jsou místa pro odpočinek, kde si mohou lidé odpočinout od každodenního spěchu města.

Pro rodiny s dětmi jsou nezbytná bezpečná a funkční dětská hřiště, zatímco sportoviště umožňují aktivní trávení volného času obyvatelům všech věkových kategorií. Prostory pro volnočasové aktivity pak doplňují nabídku možností, jak smysluplně využít čas mimo práci či školu.

Bezpečné prostředí, které umožňuje svobodný pohyb jednotlivců všech věkových skupin, je základním předpokladem pro fungující komunitu.

Neopomenutelnou součástí je také dostatečná infrastruktura pro cyklisty, která podporuje udržitelnou mobilitu a zdravý životní styl. V rozvojových oblastech je klíčové zabezpečení propustnosti lokalit – toto opatření umožňuje novým obyvatelům efektivně využívat nedalekou existující občanskou vybavenost ve starší zástavbě, čímž se zvyšuje celková kvalita života a snižují se nároky na výstavbu nové infrastruktury.

Jaká klíčová opatření jste v posledních letech podnikli ke zlepšení kvality veřejných prostranství?

I přes omezené možnosti samosprávy městské části jsme nechali zpracovat urbanistické studie zaměřené na dlouhodobou strategii rozvoje veřejného prostoru. Jejich cílem byla přestavba nefunkčních brownfieldů na moderní městskou čtvrť se smíšenou funkcí. Studie se týkaly například oblastí kolem ulice Poděbradská nebo nového centra ve Vysočanech v okolí O2 arény. Všechny přitom vycházely z participace obyvatel, urbanistických analýz a aktuálních potřeb konkrétních míst. Pro aktivní a efektivní zapojení do rozvoje území se zaměřujeme na získání strategických pozemků do vlastní správy. Za posledních deset let to bylo více než 40 hektarů.

Současně jsme iniciovali převedení přibližně 30 hektarů stavebních pozemků především ve vnitroblocích na nestavební, abychom zachovali stávající plochy zeleně pro budoucí generace. Dlouho před tím, než v Praze vešly v platnost kontribuce, spolupracujeme s investory na rozvoji a rozšiřování veřejné infrastruktury. Tato spolupráce nám umožňuje aktivně ovlivňovat podobu našeho území a zajišťovat jeho udržitelný růst.

Jaké jsou největší výzvy, kterým vaše městská část v oblasti veřejného prostoru čelí?

Praha 9 zažívá v posledních letech jednu z nejpozoruhodnějších transformací ve své moderní historii. To, co začalo v 90. letech minulého století jako postupné přeměňování opuštěných průmyslových ploch bývalých podniků ČKD, se dnes rozvinulo v rozsáhlou revitalizaci celých městských čtvrtí. Právě tato transformace brownfieldů na nové obytné oblasti řadí v posledních letech Prahu 9 mezi nejdynamičtější se rozvíjející pražské městské části.

Celková plocha transformovaného území ve Vysočanech dosahuje přibližně 300 hektarů a rozkládá se zhruba mezi Kbelskou a Freyovou ulicí. V současné době však ještě čeká na svou novou podobu celá třetina této rozlehlé oblasti. K tomu se přidává další významný brownfield v okolí O2 arény, který představuje další příležitost pro budoucí rozvoj. Přeměna industriálního zázemí Prahy na moderní rezidenční oblasti však přináší řadu specifických výzev. Propustnost území představuje jednu z klíčových překážek, mnohdy ji brání soukromé vlastnictví veřejných prostor nebo dokonce stále fungující průmyslové areály, které vytváří bariéry v území. Dalším důležitým úkolem je vytvoření lokálních center uvnitř nové bytové zástavby, protože bez těchto přirozených společenských uzlů by vznikaly pouze „spací čtvrti“ bez vlastní identity. Občanská vybavenost musí být součástí plánovacího procesu od samého začátku, aby nové čtvrti poskytovaly svým obyvatelům komplexní prostředí pro kvalitní život.

Transformace vysočanských brownfieldů tak představuje nejen urbanistickou, ale i společenskou výzvu – jak vytvořit z bývalých průmyslových ploch skutečně funkční a atraktivní městské čtvrti 21. století.

Jaký význam podle vás má Cena Opera Pragensia pro rozvoj architektury a veřejného prostoru v Praze?

Architektonické soutěže a jejich ocenění představují významný motivační prvek nejen pro samotné architekty, ale i pro investory, kteří se často potýkají s různými omezeními při realizaci svých projektů. Právě náš nedávný projekt ve Vysočanech názorně ukazuje, jak mohou zdánlivá omezení vést k inovativním řešením a nakonec i k významným úspěchům.

Když jsme se rozhodli vybudovat základní a mateřskou školu Elektra ve Vysočanech, čelili jsme od počátku značným výzvám. Na pouhých 3 300 metrech čtverečních jsme potřebovali vytvořit funkční prostor pro 800 žáků základní školy a 78 dětí mateřské školy. Rozloha pozemku byla skutečně omezená – větší parcelu jsme v té době k dispozici jednoduše neměli. Toto řešení nám vyneslo nemalou kritiku od odborné veřejnosti i laické komunity.

Přesto se ukázalo, že i s omezeným rozpočtem 570 tisíc korun – náklady na současné obdobné projekty dosahují dvojnásobku této částky – lze vytvořit moderní školské zařízení odpovídající standardům 21. století. Naše úsilí a inovativní přístup k řešení prostorových i finančních omezení se setkaly s uznáním odborné poroty.

Škola Elektra již získala dvě prestižní ocenění v rámci soutěže Stavba roku 2024, a to jak v celostátní, tak v pražské kategorii. Tato uznání pro nás představují důležité potvrzení toho, že jsme se vydali správným směrem. Dokazují, že kvalitní architektura a funkční řešení nejsou otázkou pouze velkoryse koncipovaných projektů s neomezeným rozpočtem, ale především kreativního a promyšleného přístupu k dané situaci.

Úspěch projektu školy Elektra tak potvrzuje, že omezení mohou být skutečným katalyzátorem inovace a že i v náročných podmínkách lze dosáhnout výjimečných výsledků, které získají nejen uznání odborníků, ale především budou sloužit svému účelu po mnoho let.

Městská část Praha 10

Cena starosty městské části Praha 10 Martina Valoviče

**architektonickému studiu Jakub Cigler Architekti,
doc. Ing. arch. Jakubu Ciglerovi**

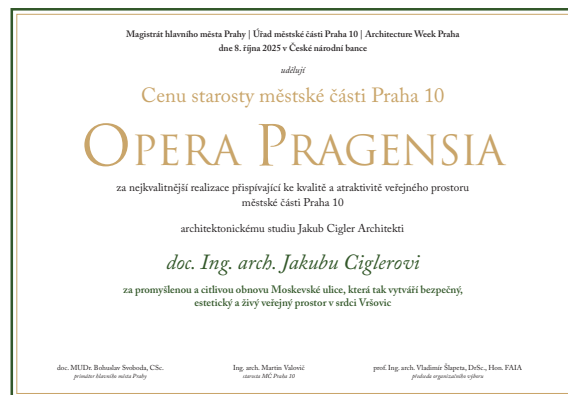
za promyšlenou a citlivou obnovu Moskevské ulice, která tak vytváří
bezpečný, estetický a živý veřejný prostor v srdci Vršovic

Cena starosty MČ Praha 10 Opera Pragensia

Revitalizace Moskevské ulice – Jakub Cigler Architekti

Cenu starosty MČ Praha 10 Opera Pragensia udělil starosta MČ Praha 10 Martin Valovič panu architektu Jakubu Ciglerovi ze studia Jakub Cigler Architekti.

Pouliční bariéry

Městský mobiliář a zelené plochy

Tramvajová zastávka a unikátní design kamenných dlaždic

Panoramatický výhled na Vršovické náměstí v Moskevské ulici

Revitalizace Moskevské ulice v Praze 10 vrátila této historické třídě statut živé městské tepny. Projekt přinesl zklidnění dopravy, rozšíření chodníků, nové stromořadí a kvalitní mobiliář, čímž vznikl bezpečný a atraktivní prostor pro pěší i cyklisty. Náměstí a odpočinková zákoutí ožila pobytovou funkcí, obchodní parter získal nové možnosti a Moskevská se stala opět centrem společenského života Vršovic.

Nominace MČ Praha 10

- Revitalizace Malešického parku – Architektonická kancelář IAV, Ing. arch. Mikoláš Vavřín
- Tramvajová zastávka Průběžná – AED, DIPRO, Šafer Hájek architekti
- Park Malinová – Chrpová – Šafer Hájek architekti
- **Revitalizace Moskevské ulice – Jakub Cigler Architekti**
- Veřejný prostor u OC Cíl – ti2 architekti

Rozhovor se starostou městské části Praha 10

Ing. arch. Martin Valovič
starosta

Úřad MČ Praha 10
Vinohradská 3218/169
100 00 Praha 10
martin.valovic@praha10.cz
praha10.cz

Jaké jsou podle vás největší výzvy, kterým vaše městská část v oblasti veřejného prostoru čelí?

Největší výzvou pro Prahu 10 v oblasti veřejného prostoru je její rozlehlost a vnitřní rozmanitost. Městská část zahrnuje jak vilové čtvrti, tak sídliště a blokovou zástavbu, což vyžaduje citlivý a místně specifický přístup. Významná rozvojová území, jako jsou areály Koh-i-nooru, Chemapolu, sídliště Vlasta nebo oblast Bohdalec-Slatiny, představují zásadní urbanistické výzvy. Zejména posledně jmenovaná lokalita má potenciál stát se novou čtvrtí až pro 25 tisíc obyvatel.

Řešíme i konkrétní revitalizace, například podél potoku Botič, kde připravujeme proměnu dle studie oceněné v soutěži Stavba roku. Pracujeme také na novém řešení okolí metra Strašnická a ulice Starostrašnické nebo na budoucí podobě náměstí Svatopluka Čecha, kde připravujeme architektonickou soutěž.

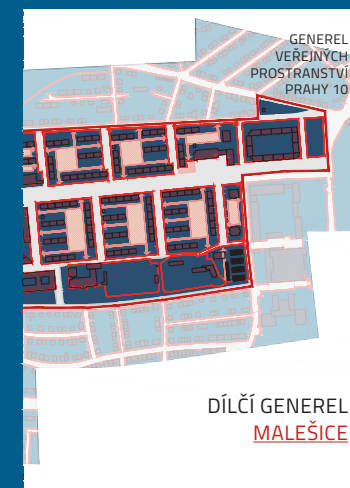
Jakým způsobem zapojujete veřejnost do plánování a rozvoje veřejného prostoru?

Praha 10 klade dlouhodobě důraz na aktivní zapojení veřejnosti do plánování a rozvoje veřejného prostoru. Jako jedna z mála městských částí máme vlastní strategický plán a promyšlený systém občanské participace. Pokud se připravují větší zásahy, probíhá nejprve sběr podnětů, často přímo v daném místě, a konají se pracovní setkání s veřejností. Teprve na základě těchto informací vzniká odborná studie, kterou následně veřejnost připomínkuje, pokud existuje více variant řešení. Kromě toho několikrát do roka pořádáme participační akce Strategie tour – mobilní plánovací infokontejner s odborníky i zástupci vedení zamíří na dva týdny do jednotlivých čtvrtí a slouží jako otevřené místo pro diskusi s občany. Na tato setkání navazuje také formát Kafe na úřadě.

Jakým způsobem vaše městská část pracuje s historickým dědictvím a jeho propojením s moderní architekturou?

Praha 10 se historickému dědictví věnuje systematicky a s respektem. Jsme jedna z mála městských částí, která má vlastní dotační program na podporu památkově chráněných objektů, a zároveň fungující komisi pro památkovou péči, která se podílí na koordinaci rozvoje v historickém prostředí. Jako ukázkou dobré praxe vzpomeňme například rekonstrukci památkově chráněného Vršovického zámku, též zvaného Rangherka, který prošel citlivou kompletní obnovou, včetně sousedního parku Heroldovy sady. Při rekonstrukci došlo k jeho adaptaci na Domov pro seniory, své místo zde našla i nová reprezentativní obřadní síň městské části. Zásadní proměnou prochází také Čapkova vila, kde vzniká hausmuzeum připomínající odkaz obou bratrů a zároveň vytvářející novou kulturní vrstvu současnosti.

Který z nominovaných projektů považujete za nejvýznamnější a proč?

Všechny nominované projekty představují mimořádně kvalitní přístup k citlivé obnově veřejného prostoru. Například revitalizace Malešického parku je zdárnou ukázkou toho, jak maximálně využít potenciál místa jeho doplněním o moderní prvky mobiliáře. Rekonstrukce Moskevské ulice je zase dokonalou ukázkou toho, jak v městském prostředí koordinovat přípravu i samotnou realizaci takto rozsáhlé stavby a současně díky profesionálnímu přístupu architektů vtisknout nejvýznamnější obchodní ulici městské části novou moderní podobu, která současně respektuje historickou hodnotu území. Není náhodou, že se finální podoba Moskevské ulice stala jednou z inspirací pro vznik Manuálu tvorby veřejných prostranství hl. m. Prahy (IPR), strategického dokumentu hl. m. Prahy.

Jakým způsobem spolupracujete s architekty, urbanisty a investory na rozvoji veřejného prostoru?

Praha 10 dlouhodobě usiluje o kvalitní veřejný prostor. Patříme mezi první městské části, které začaly veřejný prostor řešit komplexně – vznikem Generelu veřejných prostranství jsme nastavili strategický rámec pro jeho systematický rozvoj. Tento dokument se stal inspirací nejen pro ostatní městské části, ale i pro další města.

Zásadní roli v této spolupráci hraje i náš přístup k developerským kontribucím. Jako první jsme vytvořili ucelenou metodiku kontribucí pro jednání s investory, která je dnes přejímána i jinde. Tato pravidla umožňují, aby rozvoj šel ruku v ruce s odpovědností vůči místu – a přinášel konkrétní přínosy pro své obyvatele. Kontribuce směřujeme do tří klíčových oblastí: školství, zdravotně-sociálních služeb a veřejného prostoru.

Městská část Praha 12

Cena starosty městské části Praha 12 Vojtěcha Kose

MgA. Lindě Čihařové

za umělecké ztvárnění sochy Cukrouš v Modřanském cukrovaru,
které obohacuje veřejný prostor nové čtvrti o originální sochařské dílo

generálnímu řediteli Skanska Residential, Ing. Petru Michálkovi

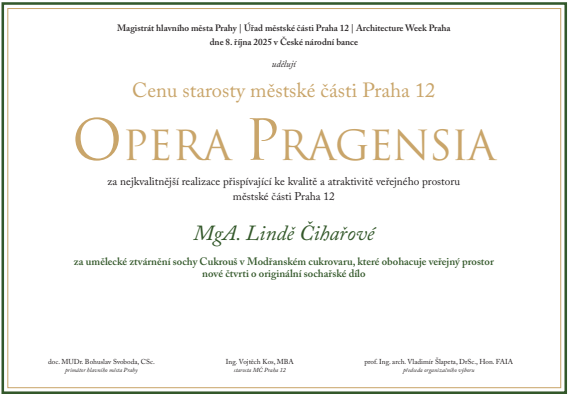
za iniciaci a podporu uměleckého projektu Umění v Modřanském cukrovaru,
který obohacuje veřejný prostor nové čtvrti o originální sochařská díla

Cena starosty MČ Praha 12 Opera Pragensia

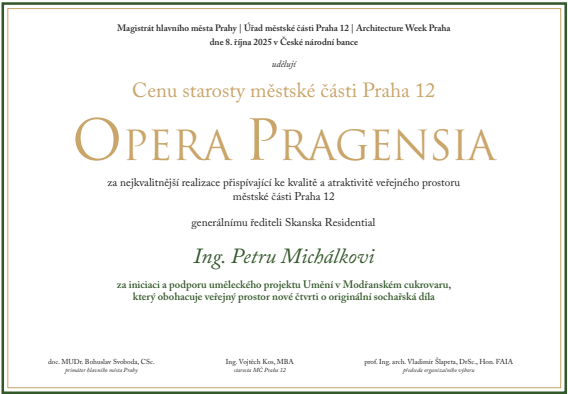
Umění v Modřanském cukrovaru – Cukrouš – MgA. Linda Čihařová

Cenu starosty MČ Praha 12 Opera Pragensia udělil místostarosta MČ Praha 12 Vojtěch Mikoláš umělkyni Lindě Čihařové a řediteli Skanska Residential Petru Michálkovi.

Umělecká socha, která se stává zeleným prostorem

Socha se v průběhu času měnila a stárá spolu s obyvateli

Kovová konstrukce, pevná, ale otevřená

„Cukrouš“ je fantazijní tvor z kovu, který postupně obrůstá zelení a stává se živou součástí nové čtvrti. Odkazuje na industriální minulost Modřan a symbolizuje jejich proměnu v moderní, otevřený prostor. Díky iniciativě Skanska Residential a jejich Umění v Modřanském cukrovaru se podařilo přivést do městské části projekt, který spojuje architekturu a současné umění.

Nominace MČ Praha 12

- Park Podvodňová – Společnost Ekologické a inženýrské stavby
- Umění v Modřanském cukrovaru – Cukrouš – MgA. Linda Čihařová
- Rybník Lipiny – Lesy hl. m. Prahy
- Mateřská škola Mydlinky – LOXIA, GEOSAN GROUP
- Parkové muzeum Staré Modřany – MgA. Matěj Gorner, Ing. arch. MgA. Tomáš Legner, MgA. Matěj Jakoubek

Ing. Vojtěch Kos, MBA
starosta

Úřad MČ Praha 12
Generála Šišky 2375/6
143 00 Praha 4 – Modřany
kos.vojtech@praha12.cz
praha12.cz

praha12

Jaké jsou podle vás největší výzvy, kterým vaše městská část v oblasti veřejného prostoru čelí?

Těch výzev je celá řada, ať už je to revitalizace zanedbávaných veřejných prostranství, kdy jsme například měnili a měníme nefunkční asfaltové plochy na sídlištích na místa plná zeleně a zajímavého mobiliáře, nebo úpravy a zkrášlování parků. Další výzvou je poměrně intenzivní bytová výstavba, spojená s přeměnou brownfieldů, nebo se zahušťováním sídlišť. V obou případech to klade nároky na rozvoj infrastruktury, služeb a celkového vzhledu městské části.

Jaká klíčová opatření jste v posledních letech podnikli ke zlepšení kvality veřejných prostranství?

Připravili jsme řadu projektů na jejich přeměnu. Plánujeme úpravy zeleně, cestní sítě, nového mobiliáře, dětských hřišť. Několik projektů, i díky financování z Norských fondů, jsme již zrealizovali. A další budou následovat v letošním roce. Těší mě, když vidím, že mají občané z těchto změn radost a jak pozitivně je vnímají. U nového mobiliáře, který je opravdu krásný, jsme měli obavu, aby nebyl terčem vandalismu. Ale i rok po instalaci je ve velmi dobrém stavu a nikdo ho nelikviduje. Ukazuje se, že kvalitního veřejného prostoru si lidé váží a také to pomáhá ke kultivaci některých jedinců.

Které lokality v současnosti považujete za prioritní pro revitalizaci?

Lokalit je opravdu mnoho, nechci, aby se na nějaké území naší městské části zapomnělo. V Modřanech je to lokalita Sofijského náměstí, parku Povodňová, nebo třeba okolí nové zástavby u Vltavy. Tam je těch projektů několik. Další jsou Kamýk a oblast Vosátkovy, potom kolem Jasné a Obzoru, kde bude stanice metra D. V Komořanech je to centrální náměstí, které výstavbou tramvajové trati dozná podstatných změn, nebo okolí vlakové zastávky, kde se dnes prochází kolem čistírny odpadních vod a mojí ambicí je, aby se vše přepojilo do centrální čistírny v Troji a tato lokalita se upravila na kvalitní veřejný prostor, kudy bude radost chodit na vlak nebo třeba na procházku k Vltavě. V Cholupicích připravujeme územní studii, také přestavbu bývalého kulturního domu a přesunutí hasičské zbrojnice. Právě v této centrální části bych si představoval pěknou náves, která bude lahodit oku. A nesmím zapomenout na Točnou, zde již má stavební povolení celý projekt přestavby náměstí, který se bude realizovat hned po výstavbě kanalizace, a dokončíme studii revitalizace rybníka.

Jaké další investice do veřejného prostoru plánujete v příštích letech?

Jednou z těch hlavních je vybudování parku u Sofijského náměstí. Jedná se o centrální část Prahy 12, která si zaslouží, aby byla příjemným místem pro setkávání nebo jen pro pokochání se krásně udržovanou zelení. Další lokalitou je oblast Kamýku u ulice Vosátkova, vzniká zde developerský projekt a naší ambicí je, aby i v okolí vzniklo reprezentativní veřejné prostranství se spoustou zeleně, piazzettou, vodním prvkem a funkční cestní sítí, která umožní i bezbariérový průchod lokalitou. A také již zmíněné revitalizace ploch na sídlištích.

Jakým způsobem spolupracujete s architekty, urbanisty a investory na rozvoji veřejného prostoru?

Ta spolupráce je naprosto zásadní. S developery vždy jednáme o rozvoji a úpravách okolí, aby z jejich výstavby profitovali i stávající obyvatelé. A ohledně našich investic a spolupráce s architekty a urbanisty bych rád uvedl, že naše městská část je premiantem mezi městskými částmi při tvorbě urbanistických studií, bylo jich realizováno již několik a další se připravují. U menších projektů je ta spolupráce také nesmírně důležitá. Zde musíme v roli investora hlídat reálnost a finanční realizovatelnost projektů, aby měly šanci na realizaci a neskončily v šuplíku. Občany totiž zajímají výsledky, a ne sny, které skončí v koši.

Městská část Praha 15

Cena starosty městské části Praha 15 Michala Fischera

Ing. Martinu Kulíkovi

za vytvoření unikátní Galerie Golf Hostivař, která propojuje současné české i mezinárodní sochařství se sportem, veřejným prostorem a komunitním životem MČ Praha 15

**předsedkyni správní rady nadačního fondu Kaplicky Centre,
MgA. Elišce Kaplické Fuchsové**

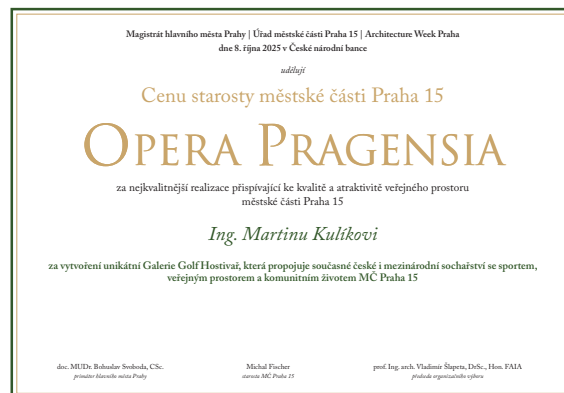
za iniciaci a záchranu originálního díla Jana Kaplického World Classroom Pod / Ingenium přesunem z Londýna do Galerie Golf Hostivař v Praze

Cena starosty MČ Praha 15 Opera Pragensia

Veřejné umělecké instalace a sochy Galerie Golf Hostivař –
RODOP, ateliér ADR

Cenu starosty MČ Praha 15 Opera Pragensia udělil starosta MČ Praha 15 Michal Fischer; ocenění převzal předseda dozorcí rady společnosti RODOP Jiří Sedláček.

Socha „Třetí figura” – Jakub Flejšar

Socha „Osvícení” – Lukáš Ritten

Socha „Schody” – Petr Kolář

Socha „In Utero” – David Černý

Galerie Golf Hostivař je největší galerií pod širým nebem v České republice. Mezi greeny a fairwayemi se zde prolíná současné české i mezinárodní sochařství s krajinou a sportem a vytváří originální veřejný prostor, kde se umění stává přirozenou součástí hry i odpočinku. Díla jsou rozmístěna tak, aby překvapovala, inspirovala a obohacovala zážitek z pohybu v krajině, ať už přichází návštěvníci za golfem, procházkou nebo kulturou.

Nominace MČ Praha 15

- Veronské náměstí, celková revitalizace – Hlaváček a Partner
- **Veřejné umělecké instalace a sochy Galerie Golf Hostivař – RODOP, ateliér ADR**
- Ochrana a rozvoj městské zeleně, okolí Hostivařského hřbitova – fertyk_architektonický a projektový ateliér
- Dětská hřiště a rekreační prostory, okolí staré Hasičárny – (neuvedeno)
- Městské nábřeží a vodní plochy, Hostivařské koupaliště – BREAKPOINT

Michal Fischer
starosta

Úřad MČ Praha 15
Boloňská 478/1
109 00 Praha 15
Michal.Fischer@praha15.cz
praha15.cz

Jaké jsou podle vás největší výzvy, kterým vaše městská část v oblasti veřejného prostoru čelí?

Samozřejmým a zásadním úkolem městské části v oblasti veřejného prostoru je pravidelná údržba a čistota veřejných prostor. Důležitá je péče o zeleň – zachování a rozvoj zelených ploch, ochrana parků, výsadba stromů, vytvoření odpočinkových zón pro obyvatele. S tím jde ruku v ruce také péče o městský mobiliář, vznik nových hřišť a sportovišť, a také jejich následná údržba.

Dále je to bezpečnost – zlepšení osvětlení, případná instalace kamer a zvýšení přítomnosti městské policie, aby se lidé cítili ve veřejném prostoru bezpečně. Mezi další výzvy patří dostupnost a bezbariérovost, tj. umožnit snadný pohyb a přístup i osobám s omezenou mobilitou, například úpravami chodníků a přechodů. Významnou oblastí je řešení dopravní infrastruktury pro chodce, cyklisty i motoristy, regulace parkování, snížení hluku a emisí.

Za nesmírně důležité pokládám zapojení obyvatel do rozvoje a údržby veřejného prostoru. Podporujeme vzájemnou komunikaci s občany, organizacemi a spolky. Participativní rozpočet, setkávání s občany u „kulatého stolu“ i přímo na místech plánovaných změn a projektů je u nás naprosto běžnou praxí. A v neposledním řadě je přínosné využití veřejného prostoru pro kulturní a společenské aktivity, které posilují místní komunitu.

Jaká klíčová opatření jste v posledních letech podnikli ke zlepšení kvality veřejného prostranství?

Kromě zlepšování oblastí uvedených v předchozí odpovědi pracujeme například na projektu vytvoření důstojného místa pro pomník obětem světových válek v Horních Měcholupech. Zdejší původní park se mění v odpočinkové a pietní místo.

Za zmínku stojí určitě vybudování nových hřišť pro děti, kde se snažíme o pokrytí všech věkových kategorií od nejmenších až po teenagery, prostorů pro psi agility, parku se stezkou historií a osobností. Budujeme propojovací chodníky v zeleni, instalujeme vodní prvky, nová výsadba zeleně je samozřejmostí a zahrnuje také mimořádně oblíbenou akci sázení „Stromů života“ za nově narozené občanky.

V rámci zvýšení bezpečnosti byla vybudována nová služebna městské policie na sídlišti Košík, ale také v Horních Měcholupech došlo k přesunutí služebny na vhodnější místo. Rozmístěny byly také nové lampy veřejného osvětlení a na klíčových místech kamerový systém.

Pro zlepšení úklidu veřejného prostoru byl vytvořen tým lidí, kteří jsou vybaveni tak, aby mohli operativně reagovat a zjednávat okamžitou nápravu nedostatků.

A tak bych mohl pokračovat dále.

Jakým způsobem vaše městská část pracuje s historickým dědictvím a jeho propojením s moderní architekturou?

Ke zmapování historického dědictví nacházejícího se v naší městské části vedla dlouhá cesta. Identifikace významných historických lokalit, jednotlivých staveb a umění ve veřejném prostoru stála mnoho úsilí. Ale úspěch se dostavil. Koordinace nových stavebních záměrů a projektů, které integrují moderní architekturu s historickým prostředím, není jednoduchá záležitost. Můžeme zmínit například rekonstrukce s moderními prvky, nebo nové stavby navržené tak, aby respektovaly historický kontext. Například velice kultivovaná přístavba starého hostivařského hřbitova v podobě moderního kolumbária, nebo přístavba tělocvičny vedle staré hostivařské školy a vznik projektu, kdy se stará hasičská zbrojnice na břehu Botiče přeměnila v kulturní centrum. Projít se Památkovou zónou Stará Hostivař, kde kromě kostela Stětí sv. Jana Křtitele můžete navštívit farní zahradu, Komunitní centrum vybudované v souladu s původními hospodářskými budovami a také Farní stodolu, která se po citlivé rekonstrukci přeměnila v kulturní stánek s nepřebernou škálou možností využití – výstavy, koncerty, přednášky, divadelní představení... Rozhodně za návštěvu stojí také Toulcův dvůr, přeměněný na ekologické centrum a lokalita se starými statky a mlýny.

Jaké hlavní kritérium bylo pro vás rozhodující při výběru laureáta Ceny starosty vaší městské části?

Při výběru laureáta Ceny starosty městské části Praha 15 byl pro mě hlavním kritériem přínos, který daný subjekt dává našim občanům. Zajímalo mě, jaký konkrétní pozitivní dopad má jejich činnost na život obyvatel, zda pomáhají zlepšovat sousedské vztahy, podporují místní kulturu, sport nebo charitativní aktivity. Také jsem bral v úvahu dlouhodobost a význam jejich práce pro městskou část. Galerie Golf Hostivař je opravdu zelenou oázou s uměním ve veřejném prostoru, které může navštívit každý, a to nejen milovníci golfu. Pořádány jsou zde například komentované prohlídky umění, mezinárodní výstava a soutěž Automobilové klenoty či koncerty v rámci Dnů Prahy 15.

Jakým způsobem spolupracujete s architekty, urbanisty a investory na rozvoji veřejného prostoru?

Bez spolupráce s architekty, urbanisty a investory na rozvoji veřejného prostoru to jednoduše řečeno nefunguje. A proto jsou samozřejmostí schůzky, kde se diskutují návrhy, záměry, potřeby a cíle jednotlivých projektů. Důležitou oblastí je sdílení dat a analýz o dané rozvojové lokalitě, jako jsou dopravní studie, demografické informace a požadavky obyvatel. Až následně architekti a urbanisté připravují návrhy veřejných prostor či záměrů s ohledem na funkčnost, estetiku a udržitelnost. Pravidlem jsou veřejné setkání nebo workshopy, kde obyvatelé mohou vyjádřit své názory a potřeby, které se po společném vyhodnocení připomínek začlení do finálního návrhu. Velmi zásadní je také dlouhodobá spolupráce s městským architektem Ing. arch. Vladimírem Lavříkem, abychom udrželi jednotnou koncepci s důkladnou odbornou znalostí zdejší lokality. Všeobecně publikované heslo „KVALITNÍ ARCHITEKTURA VYTVÁŘÍ KVALITNÍ VEŘEJNÝ PROSTOR“ platí i v městské části Praha 15.

Mimořádné uznání v rámci MČ Praha 15

World Classroom Pod/Ingenium – Nadace Kaplický Centre,
MgA. Eliška Kaplická Fuchsová

Mimořádné uznání v rámci MČ Praha 15 udělil starosta MČ Praha 15 Michal Fischer společně s předsedou mezinárodní poroty Thomasem Vonierem prezidentce Nadace Kaplický Centre Elišce Kaplické Fuchsové.

Exteriér učebny

Během výstavby

Dílo World Classroom Pod/Ingenium bude obnoveno z podnětu nadačního fondu Kaplický Centre a festivalu Architecture Week Praha, především však díky podpoře společnosti RODOP a osobnímu nasazení pana Martina Kulíka. Stane se tak jedinou realizovanou stavbou tohoto světoznámého architekta na území České republiky. Dovolte mi dodat, že tímto počinem se alespoň zčásti napravuje společenský dluh, který v Praze vznikl po dlouhém a marném boji o Kaplického knihovnu na Letné. Děkuje Vám, že se Praha po dvaceti letech konečně dočkala realizovaného díla Jana Kaplického. Všichni si pamatujeme ony těžké boje a jejich smutný konec. Dnes však můžeme společně poděkovat za nápravu...

some small pieces

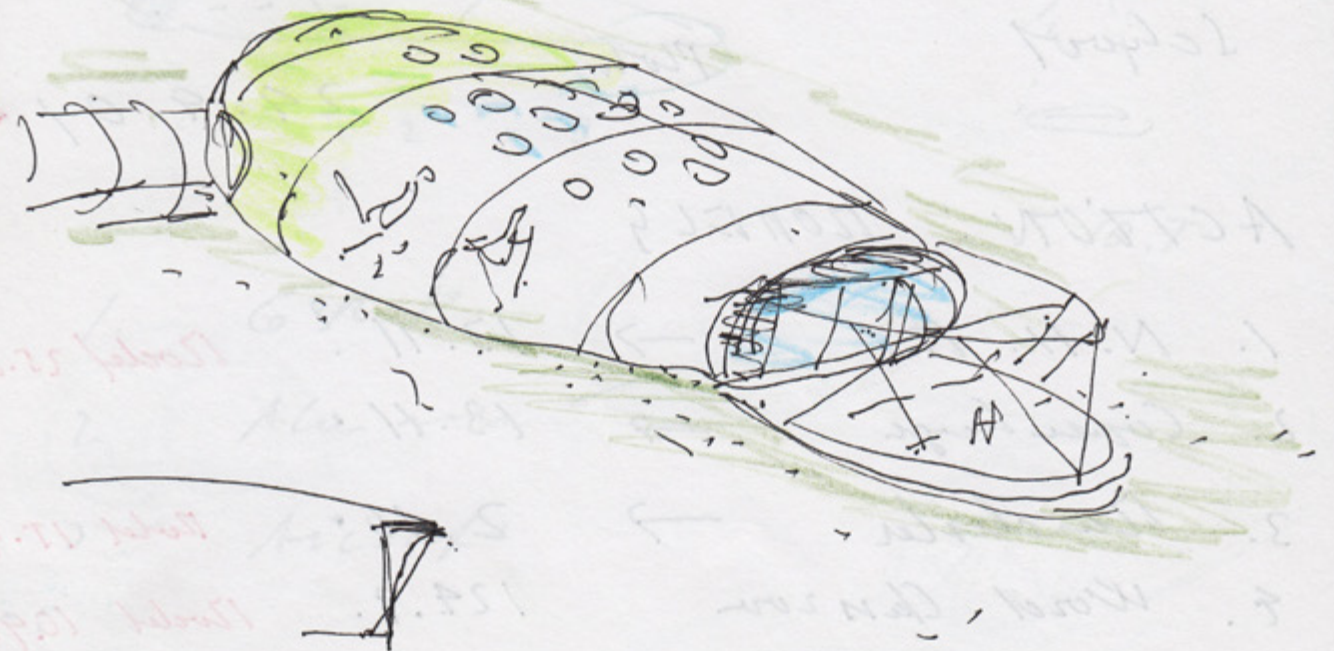
- Silvoos ✓
- Food Hall ✓
- Bridge ✓
- Lifting ✓
- Vodka ✓

Are conversely

• Remanche 12 - 8 - 01

EURO BUS — for F.S.

Ceny radního pro infrastrukturu Magistrátu hlavního města Prahy Michala Hrozy

**generálnímu řediteli Pražské vodohospodářské společnosti,
Ing. Pavlu Válkovi, MBA**

za realizaci Nové vodní linky ÚČOV Praha, představující klíčovou modernizaci
vodohospodářské infrastruktury hlavního města

předsedovi představenstva Technologií hl. m. Prahy, Tomáši Jílkovi

za kompletní revitalizaci slavnostního osvětlení Karlova mostu,
propojující moderní technologii s péčí o světové kulturní dědictví

generálnímu řediteli Pražských vodovodů a kanalizací, Ing. Petru Mrkosovi

za realizaci projektu výroby biometanu z kalového plynu na ÚČOV Praha,
přinášející městu nový obnovitelný zdroj energie a posilující jeho
energetickou soběstačnost

řediteli společnosti PREdistribuce, Ing. Milanu Hamplovi

za pochyťování distribučních transformačních stanic a za revitalizaci
veřejného prostoru hlavního města Prahy prostřednictvím jejich
výtvarného zkrášlování

Ceny Magistrátu hl. m. Prahy

Modrá infrastruktura a veřejný zájem města

Nová vodní linka ÚČOV Praha – PVS

Cenu Magistrátu hl. m. Prahy Opera Pragensia v kategorii Modrá infrastruktura a veřejný zájem města udělil radní hl. m. Prahy Michal Hroza Pražské vodohospodářské společnosti za realizaci Nové vodní linky ÚČOV Praha; ocenění převzal ředitel sekce strategických projektů Jiří Rosický.

Nová vodní linka Ústřední čistírny odpadních vod v Praze je jednou z nejmodernějších čistíren v Evropě. Čistí většinu pražských odpadních vod a zároveň otevírá cestu k využívání obnovitelných zdrojů energie. Její přínos spočívá nejen v ochraně životního prostředí a čistší vodě vrácené do Vltavy, ale také v promyšleném začlenění do městského života.

Areál se stal součástí veřejného prostoru – venkovní část byla zpřístupněna jako odpočinková zóna navazující na Stromovku. ÚČOV tak představuje spojení špičkové technologie s přírodou a ukazuje, že i infrastruktura může být zároveň chloubou města i místem pro jeho obyvatele.

Nominace Modrá infrastruktura a veřejný zájem města

- Nová vodní linka ÚČOV Praha
- Protipovodňová ochrana Karlína
- Spadiště pro průtok splaškové vody Libeň
- Využití kalového plynu pro výrobu biometanu na ÚČOV Praha
- Vodárenská věž Děvín

Ing. Pavel Válek, MBA
předseda představenstva

Pražská vodohospodářská společnost a.s.
Bořislavka Centrum, 3. budova
Evropská 866/67, Vokovice, 160 00 Praha 6
pvs@pvs.cz
pvs.cz

Co je Nová vodní linka?

Nová vodní linka (NVL) je nejmodernější část Ústřední čistírny odpadních vod v Praze na Císařském ostrově. Byla vybudována s cílem zajistit kapacitu a kvalitu čištění odpovídající evropským i českým legislativním požadavkům. Zpracovává přibližně 50 % odpadních vod města, což představuje asi 10 % celkového množství odpadních vod v České republice.

Kam putuje zbytek pražské odpadní vody?

Druhá polovina odpadních vod je stále čistěna na tzv. Stávající vodní lince, která byla uvedena do provozu v 60. letech 20. století. Tato část zařízení využívá konvenční aktivační procesy a je na hranici své technické životnosti. V nejbližších letech ji proto čeká rozsáhlá rekonstrukce a modernizace, aby odpovídala současným požadavkům na kvalitu vypouštěných odpadních vod.

Plánuje se do budoucna něco navíc?

Ano. V příští dekádě je plánována instalace tzv. čtvrtého stupně čištění. Ten se zaměřuje na eliminaci mikropolutantů – reziduí léčiv, hormonů, pesticidů a dalších stopových organických látek, které klasické biologické procesy nedokážou účinně odstranit. Zvažuje se využití pokročilých oxidačních procesů (ozonizace, UV-peroxidace) či sorpce na aktivním uhlí. Tento doplněk má být realizován postupně jak na Nové, tak i na modernizované Stávající vodní lince během 30. let.

Jak dlouho taková stavba vydrží?

Projektovaná životnost zařízení je 40–50 let, avšak jednotlivé technologické celky (čerpadla, dmychadla, provzdušňovací systémy apod.) vyžadují průběžnou obnovu a modernizaci. S pravidelnou údržbou je reálné, že NVL bude bez zásadních problémů funkční minimálně do poloviny 21. století, tedy do roku 2050.

Proč je to takhle vymyšlené?

Cílem bylo skloubit provoz čistírny s ochranou životního prostředí a památkově chráněného území. Prostory jsou uzavřené a vzduch z nich je odsáván a čištěn na biofiltraci a dalších technologiích, než je vypuštěn do ovzduší. Díky tomu se nevytváří zápach. Zatrávněná střecha navíc vizuálně navazuje na parkovou úpravu Císařského ostrova a neruší pohledové vazby mezi Trojským zámkem, Vltavou a Pražským hradem.

V čem je Nová vodní linka jiná?

Hlavní odlišností je její architektonické a technologické řešení. NVL je z velké části umístěna pod střechou a zakrytá zatravněnou plochou, což minimalizuje vizuální a pachový dopad na okolí. V technologické části je použita pokročilá linka biologického čištění s terciárním dočištěním, která zajišťuje vysokou účinnost odstraňování organických látek, dusíku a fosforu.

Revitalizace slavnostního osvětlení Karlova mostu – THMP

Cenu Magistrátu hl. m. Prahy Opera Pragensia v kategorii Smart City a digitální infrastruktura ve veřejném prostoru udělil radní hl. m. Prahy Michal Hroza Technologiím hl. m. Prahy za kompletní revitalizaci slavnostního osvětlení Karlova mostu; ocenění převzal předseda představenstva Tomáš Jílek.

Projekt navazuje na historickou tradici osvětlení mostu od olejových lamp přes plynofikaci až po současnost a zachovává jeho jedinečný genius loci pro Pražany i návštěvníky města. Projekt je příkladem, jak může digitální infrastruktura obohatit veřejný prostor a podpořit kulturní identitu hlavního města. Moderní LED technologie, doplněná o inteligentní řídicí systém, přináší úsporu energií a snadnou správu.

Nominace Smart City a digitální infrastruktura ve veřejném prostoru

- Kompletní revitalizace slavnostního osvětlení Karlova mostu
- Městský informační kanál na digitalizovaných zastávkových přístřešcích
- Nabíjení elektromobilů z chytrých lamp veřejného osvětlení
- Digitalizace ovládání slavnostního osvětlení Petřínské rozhledny
- Rekonstrukce Burzy v Holešovické tržnici

Tomáš Jílek
předseda představenstva

Technologie hlavního města Prahy, a.s.
Dělnická 213/12
170 00 Praha 7
info@thmp.cz
thmp.cz

Jaké jsou podle vás největší výzvy, kterým vaše společnost v oblasti veřejného prostoru čelí?

Veřejný prostor je z logiky věci také veřejným střetem různých zájmů. Největší výzvou je pak bezpochyby vyvážení střetávajících se zájmů ve světě, který dnes nezná černobílé pohledy. Obrovská devalvace odborné kvality informací, kterou přinesl internet, dává bohužel některým zcestným zájmům zdánlivě neotřesitelné, až vědecké argumenty, často ovšem z dílny pana Gúgla nebo slečny Džipítý. Největší výzvou tedy zůstává návrat k selskému rozumu.

Jaká klíčová opatření jste v posledních letech podnikli ke zlepšení kvality veřejných prostranství?

Společnost THMP (Technologie hlavního města Prahy, a.s.) vstupuje významně do veřejného prostoru při obnově a instalacích moderních městských technologií. Zejména v oblasti veřejného osvětlení hledáme rovnováhu mezi designem, ekonomickou návratností, funkčností a enviromentální neutralitou vůči prostředí, ve kterém žijeme.

Jaké projekty v oblasti veřejného prostoru považujete za nejúspěšnější a proč?

Dokončili jsme kompletní výměnu pražského zastávkového mobiliáře. Bezmála 800 zastávkových přístřešků na linkách tramvají, trolejbusů a autobusových linek dostalo kabát ze studia Olgoj Chorchoj, ovšem doplněný o moderní LCD obrazovky přinášející kromě reklamy také vlastní „televizní“ informační kanál tzv. MIK. Frekventované zastávky dostaly navíc odjezdové panely informující o odjezdech, příjezdech, navazujících linkách a mimořádných situacích. Zkrátka takové smart cities v praxi, za nímž stojí vzdálený dohled, monitoring a komplexní servis směřující k čistotě a bezpečnosti zastávek.

Naproti tomu projekt generální rekonstrukce slavnostního osvětlení Karlova mostu byl z hlediska náročnosti a respektu z naší strany jedním z nejnáročnějších. Za účasti orgánů městské i státní památkové péče, Galerie hlavního města Prahy a našich i subdodavatelských světelných techniků byla navržena a následně provedena výměna všech svítidel za svítidla LED s plynulou regulací jasu.

Nově bylo také doplněno osvětlení jednotlivých soch na mostovce. Zcela nový řídicí rozvaděč vybavený regulačním PLC mikropočítačem s dálkovým řízením privátních LTE sítí a kompletním monitoringem stavu, umožnil poprvé pracovat s intenzitou osvětlení v průběhu noci. Díky tomu jsme tuto významnou památku přiblížili modernímu stylu svícení, navíc v souladu s normou proti emisím světelného smogu. To vše při zvýšení estetického zážitku a snížení energetické náročnosti.

Který z nominovaných projektů považujete za nejvýznamnější a proč?

Do letošních Cen se nám povedlo přihlásit projekty, z nichž je každý něčím zajímavý. Technickým řešením u digitalizovaných zastávek a Karlova mostu, rozšířením možností užívání u proměnného barevného nasvětlení Petřínské rozhledny nebo skutečně praktickým využitím u nabíjení elektromobilů ze stožárů veřejného osvětlení. Já osobně si nejvíce vážím velmi zdařilé generální opravy slavnostního osvětlení Karlova mostu, přece jen genius loci této památky a citlivé skloubení s moderní technologií představovaly výzvu, která se tak často neopakuje.

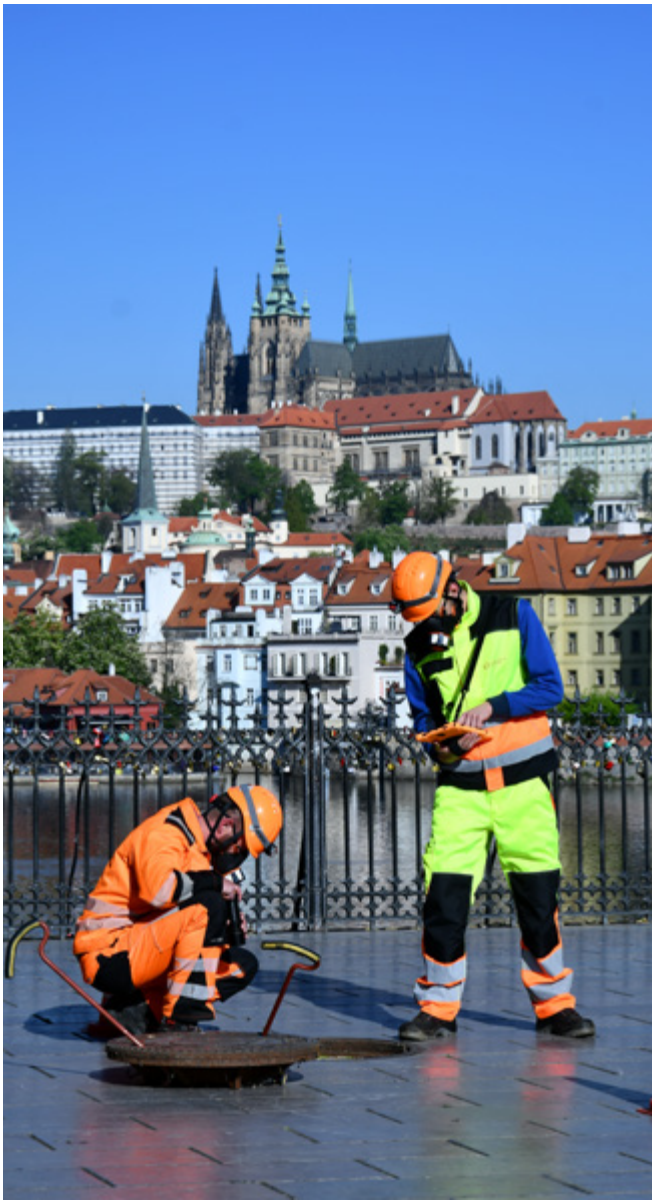
Jak vnímáte roli digitalizace a smart cities prvků ve veřejném prostoru?

Stále stejně. Naše společnost se řídí tím, aby technologické řešení hledalo odpovědi na skutečně existující problémy a aby nebylo nasazováno například jen z politických důvodů nebo třeba z principu chtění „toho nejmodernějšího za každou cenu“. Někdy se s nadsázkou říká, že „smart cities přináší velmi sofistikované odpovědi na otázky, které nikdy nikdo nepoložil“. A to bychom dělali neradi. Moderní technologie mají sloužit za přiměřené prostředky občanům, a ne jen přinášet radost technologickým mágům nebo politikům. Pražané musejí posoudit, zda se to naší společnosti alespoň zčásti daří.

Ceny Magistrátu hl. m. Prahy
Ochrana životního prostředí a rozvoj udržitelných zdrojů ve veřejném prostoru
Využití kalového plynu pro výrobu biometanu na ÚČOV Praha – PVK

Cenu Magistrátu hl. m. Prahy Opera Pragensia v kategorii Ochrana životního prostředí a rozvoj udržitelných zdrojů ve veřejném prostoru udělil radní hl. m. Prahy Michal Hroza Pražským vodovodům a kanalizacím za projekt výroby biometanu z kalového plynu na ÚČOV Praha; ocenění převzala manažerka obchodního útvaru Ilona Líkařová.

Na Ústřední čistírně odpadních vod byla uvedena do provozu moderní technologie, která z kalového plynu vyrábí čistý biometan, proudící přímo do pražské plynovodní sítě. Tento plyn může zásobovat domácnosti, pohánět vozy městské hromadné dopravy a přispívat k větší energetické soběstačnosti hlavního města. Jsou to i tyto projekty, které posouvají naše město dále do budoucnosti a podporují rozvoj veřejného prostoru.

Nominace ochrana životního prostředí a rozvoj udržitelných zdrojů ve veřejném prostoru

- Vodárenská věž Děvín
- Spadiště pro průtok splaškové vody, Libeň
- Protipovodňová ochrana Karlína
- **Využití kalového plynu pro výrobu biometanu na ÚČOV Praha**
- Květnatá louka na vodojemu Flóra

Ing. Petr Mrkos
generální ředitel

Pražské vodovody a kanalizace, a.s.
Ke Kablu 971
102 00 Praha 10
info@pvk.cz
www.pvk.cz

Co považujete za největší výzvy, kterým město čelí z hlediska hospodaření s vodou?

Náš přístup k hospodaření s vodou je dlouhodobě konzistentní. Šetříme veškeré přírodní zdroje a voda je pro nás samozřejmě prioritou. Praha je specifická tím, že se v ní voda nespotřebovává. Možná to zní zvláště, ale my si od přírody vodu pouze „půjčujeme“. Vodu, která by normálně protékla Sázavou do Vltavy, odkloníme do Prahy a po použití a vyčištění ji do Vltavy opět vracíme. Naší prioritou je především to, abychom vodu, kterou Vltavě vracíme, vyčistili na úroveň blízkou řece, a to se nám již daří.

Snižování ztrát vody – jaké inovace či technologie v této oblasti rozvíjíte?

Úspěšně držíme ztráty vody dlouhodobě na nízké úrovni. K tomu ale vedla celá série realizovaných opatření. Vodovodní síť je rozdělena na tlaková pásma a správné hospodaření s tlakem ji méně opotřebovává, a tedy i snižuje ztráty. Rozvinuli jsme hydroakustický průzkum, což je moderní metoda vyhledávání ztrát pomocí detekce šumů při proudění vody. Využíváme však i velmi pokročilé metody, jako například vyhledávání úniků vody pomocí L-band radaru umístěného na družici japonské vesmírné agentury JAXA. Tato opatření nám umožňují detekovat poruchy v reálném čase, usnadnit lokalizaci drobných úniků a postupně minimalizovat ztráty vody v pražské vodovodní síti.

Co byste vzkázal obyvatelům Prahy v souvislosti s vodou jako vzácným zdrojem?

Voda je klíčová a vzácná – zejména v dobách klimatické nejistoty. Chceme ji chránit, omezovat ztráty a vracet ji zpět do přírody v ještě lepší kvalitě, než jsme si ji vypůjčili. Chceme se k ní chovat zodpovědně. Každý z nás může pomoci – třeba tím, že nebude splachovat nevhodné odpady do kanalizace, bude si zodpovědně hlídat spotřebu a podporovat tak udržitelnou urbanistiku, jakou PVK rozvíjí.

Veřejný prostor a komunita – jak se PVK podílí na projektech s přímým dopadem na kvalitu veřejného prostoru?

První zelené střechy jsme začali budovat už před desítkami let a dnes je podobných areálů v hlavním městě dokonce několik desítek. Ve vodárenských areálech v Praze a Káraném najdeme téměř jeden milion čtverečních metrů zelených ploch. Jde převážně o vodojemy, které vyžadují zvláštní stupeň zabezpečení. Na rozdíl od městských parků zde můžeme vytvářet louky a senoseč přizpůsobit líhnutí motýlů, případně ji odložit kvůli suchu. Před deseti lety jsme také na vybraných střechách vodojemů začali budovat tzv. květnaté louky – nová útočiště pro živočichy – a později jsme začali obnovovat i medonosné dřeviny.

Provozujeme na území metropole desítky vodojemů, na několika z nich jsou umístěna včelstva. Pro osetí biodiverzitních ploch používáme tzv. Pražskou regionální směs, která je vždy „ušita“ na míru dané lokality. V provozovaných areálech PVK umísťujeme broukoviště, kamenné valy pro ještěrky a hady, desítky ptačích budek a netopýrníky.

Tím ale nekončíme, veřejný prostor zkvalitňujeme i mimo naše areály. V letním období jsou ve městě velkým tématem tepelné ostrovy. Ani Praha jich není ušetřena a naše společnost spolupracuje s městskými částmi na instalaci mlžitek a osvěžitek. Mlžitka vytvářejí jemnou vodní mlhu, která snižuje okolní teplotu a zlepšuje mikroklima veřejných prostranství. Lidé je mohou najít na náměstích, v parcích či na frekventovaných pěších zónách. Osvěžitko je kombinace mlžíka s pitkem a přináší tak další benefit.

Jak se PVK staví k tématu obnovitelných zdrojů – kam směřujete?

Velmi efektivně využíváme kalový plyn, který vzniká na čistírně odpadních vod při stabilizaci čistírenských kalů. Ročně z něj vyrobíme kolem 35 tisíc MWh elektrické energie. Další uplatnění pro kalový plyn jsme našli při výrobě bioCNG – ročně produkujeme přibližně milion kubických metrů bioplynu, který vtlačíme do pražské plynárenské sítě. Tento plyn je obnovitelným zdrojem energie s velmi nízkou uhlíkovou stopou. Na bioCNG jsme rovněž transformovali část našeho vozového parku. Samozřejmostí je rozvoj fotovoltaických zdrojů, které instalujeme na plochách vybraných vodojemů a objektů, díky čemuž nezabíráme cennou půdu. Naše ambice je dosáhnout celkového instalovaného výkonu 22 MW.

Jakou roli by měly hrát městské firmy v péči o veřejný prostor a udržitelný rozvoj Prahy?

Městské společnosti mají unikátní možnost – jsou blíže potřebám obyvatel a mohou lépe reagovat na aktuální výzvy.

Proto spolupracujeme s magistrátem, městskými částmi, odbornými svazy, sdruženími i akademickou sférou. Společně řešíme infrastrukturně-ekologické projekty, které zároveň obohacují město o veřejné hodnoty – například panelové diskuse o biodiverzitě, účast na vodohospodářských konferencích a osvětu o vodárenském koloběhu.

Ceny Magistrátu hl. m. Prahy Energetická infrastruktura ve veřejném prostoru

Pochytřování a zkrášlování distribučních transformačních stanic – PREdistribuce, a. s.

Cenu Magistrátu hl. m. Prahy Opera Pragensia v kategorii Energetická infrastruktura ve veřejném prostoru udělil radní hl. m. Prahy Michal Hroza společnosti PREdistribuce za pochyťřování distribučních transformačních stanic a jejich výtvarné zkrášlování. Ocenění převzal ředitel společnosti Milan Hampl.

Pochytřování distribučních transformačních stanic a jejich proměna v umělecká díla jsou součástí záměru zkrášlit veřejný prostor a zároveň zvýšit spolehlivost elektrické sítě v Praze. Díky výraznému zlepšení předávání dat pro dispečerské a dálkové měření mohou trafostanice rychle reagovat na případné poruchy, což zkracuje dobu výpadků a zajišťuje stabilní dodávky energie. Projekt nadále pokračuje a Pražané se mohou v blízké době těšit na mnoho dalších.

Nominace energetická infrastruktura ve veřejném prostoru

- Pochytřování distribučních transformačních stanic a revitalizace veřejného prostoru prostřednictvím jejich výtvarného zkrášlování
- Výstavba veřejné dobíjecí infrastruktury pro elektromobily
- Zprovoznění moderní transformovny Slivenec
- Čtvrtstoletí Galerie PRE, příspěvek k rozvoji výtvarného umění v Praze

Rozhovor s ředitelem společnosti PREdistribuce

Ing. Milan Hampel
ředitel společnosti

PREdistribuce, a. s.
Svornosti 3199/19a
150 00 Praha 5
info@predistribuce.cz
predistribuce.cz

Které projekty PREdistribuce ve veřejném prostoru považujete za nejúspěšnější a proč?

Není snadné vyzdvihnout jednotlivé projekty nad ostatní, protože každý z nich má svůj význam. K těm nejvýznamnějším v posledních letech patří například nová zapouzdřená transformovna v Karlíně a na Smíchově nebo výstavba zcela nové transformovny ve Slivenci. Pozornost si jistě zaslouží i oceněné výtvarné zkrášlování trafostanic, kterých máme po Praze již několik stovek. V jejich postupném pomalování plánujeme pokračovat i v následujících letech. Mimo to ale máme řadu projektů, které nejsou vidět, protože jsou v podzemí. Málokdo třeba tuší, že v Praze pod Vltavou vedou kabely s velmi vysokým napětím 110 kV.

Co pro PREdistribuci znamená nominace Vašich projektů na Cenu Opera Pragensia?

Nominace našich projektů na Cenu Opera Pragensia je pro PREdistribuci velkou poctou a oceněním našeho inovativního přístupu k elektroenergetické síti v Praze. Dokazuje, že je možné skloubit „pochytřování“ distribučních transformačních stanic, které zvyšuje spolehlivost dodávek a efektivitu distribuční soustavy, s péčí o estetiku a kultivaci pražského veřejného prostoru, a to prostřednictvím jejich výtvarného zkrášlování. Je to pro nás důkaz, že naše práce přispívá k tomu, aby byla Praha moderním a zároveň krásným městem.

Jaké jsou nejčastější podněty obyvatel, se kterými se při realizaci projektů setkáváte?

S jistou nadsázkou říkávám, že nejlepší je, když Praha svítí a nikdo o nás neví. Myslím tím, že obyvatelé hlavního města mají zajištěné spolehlivé a bezpečné dodávky elektřiny, aniž by museli přemýšlet o tom, jakým způsobem se k nim elektřina dostává. A když už o nás Pražané vědí, bývá to často proto, že se ve veřejném prostoru setkávají s našimi trafostanicemi. Těší mě, když nám lidé říkají nebo píší, že se jim nově výtvarně zkrášlená „trafačka“ v jejich sousedství líbí.

Jaké investice do modernizace energetické infrastruktury ve veřejném prostoru plánujete v příštích letech?

Každoročně investujeme do naší distribuční sítě téměř 3 miliardy korun nejen s cílem obnovy, ale také zvýšení její kapacity a zajištění připravenosti na budoucí potřeby. Zaměřujeme se zejména na posilování kabelových sítí, rozvoj optické infrastruktury a chytré distribuční transformační stanice. Naše investiční projekty zároveň zohledňují připojování nových odběratelů a obnovitelných zdrojů energie. Pro zvýšení spolehlivosti se v současnosti modernizuje stávající transformovna Měcholupy. V nejbližších letech nás čeká strategická výstavba nového napájecího bodu z přenosové soustavy ČEPS na severu hlavního města.

Jaká je Vaše dlouhodobá vize – jak by měly projekty PREdistribuce formovat veřejný prostor Prahy do roku 2030?

Formování veřejného prostoru má bezesporu velký význam. Stejně zásadní je však i náš cíl zajistit, aby dodávky elektřiny v Praze byly spolehlivé, stabilní a bezpečné. Pražané jsou v průměru bez elektřiny pouze devět minut ročně v důsledku výpadků či poruch. Tento výsledek nás řadí mezi nejspolehlivější distributory elektřiny v České republice, na což jsme právem pyšní. Abychom tento vysoký standard udrželi, investujeme proto nemalé prostředky s podporou akcionářů hlavního města Prahy a EnBW do modernizace a rozvoje naší sítě v Praze.

Speciální Cena Magistrátu hlavního města Prahy

**Speciální Cena radního pro infrastrukturu Magistrátu
hlavního města Prahy Michala Hrozy**

generálnímu řediteli Pražských vodovodů a kanalizací, Ing. Petru Mrkosovi

za dokončení protipovodňové ochrany Karlína, podporující dlouhodobou
strategii Prahy chránit životy, majetek i městskou infrastrukturu

**generálnímu řediteli Pražské vodohospodářské společnosti,
Ing. Pavlu Válkovi, MBA**

za dokončení protipovodňové ochrany Karlína, podporující dlouhodobou
strategii Prahy chránit životy, majetek i městskou infrastrukturu

Speciální Cena Magistrátu hl. m. Prahy

Protipovodňová ochrana Karlína – PVS a PVK

Speciální Cenu Magistrátu hl. m. Prahy Opera Pragensia udělili radní hl. m. Prahy Michal Hroza a Zdeněk Kovářik, Pražské vodohospodářské společnosti a Pražským vodovodům a kanalizacím za dokončení protipovodňové ochrany Karlína; ocenění převzali Jiří Rosický a Ilona Líkařová.

Dokončení protipovodňové ochrany Karlína představuje významný milník v systému bezpečnosti našeho města. Projekt je zároveň důkazem dlouhodobé strategie hlavního města Prahy – chránit životy, majetek i městskou infrastrukturu. Ukazuje, že z tragických událostí může vzejít poučení a že Praha dokáže být odolnější a připravená na budoucnost.

Cena Mezinárodní poroty Opera Pragensia

Cena Mezinárodní poroty Opera Pragensia

**architektonickému atelieru MCA atelier, prof. Ing. arch. Miroslavu Cikánovi
a prof. Ing. arch. Pavle Melkové, Ph.D.**

za citlivou obnovu a proměnu historického Bastionu XXXI v kultivovaný veřejný
prostor, který propojuje památkovou hodnotu s potřebami města, oceněné
mezinárodní porotou jako inspirativní příklad pro rozvoj evropských měst

Jedním z udělovaných ocenění je také Cena pořadatele festivalu architektury a urbanismu Architecture Week Praha – Cena Mezinárodní poroty, která vyzdvihuje nejkvalitnější nové architektonické projekty veřejných prostor v hlavním městě Praze. Veřejný prostor je zde vnímán jako místo, které je obyvatelné, funkční, estetické, bezpečné a především dostupné pro všechny – občany i návštěvníky.

Rozmanitost nominovaných projektů, které vybírají jednotlivé městské části, nabízí široké spektrum typologií – od parků, trhů, náměstí, pěších zón a rekreačních ploch až po dopravní infrastrukturu či veřejnou pohostinnost. Tyto projekty se přirozeně začleňují do městského organismu a jejich hlavním cílem je zlepšení kvality života všech, kdo je využívají.

Arch. Thomas Vonier, FAIA, RIBA
Předseda poroty
Chesapeake Strategies LTD
Emeritní prezident UIA

Arch. Natalie Mossin
Vedoucí Ústavu architektury
a technologie, Královská dánská
akademie

Prof. Magdalena Kozień-Woźniak
Děkan Krakovské technické
univerzity

Arch. Rūta Leitanaite
Člen představenstva Litevské
asociace architektů a Evropské
rady architektů

Prof. Vladimír Šlapeta
Vysoké učení technické v Brně
Historik architektury a spisovatel
Czech Architecture Week

Mezinárodní porota a architekt projektu Bastion XXXI, pan Miroslav Cikán

Při výběru vítěze této Ceny jsme převzali přes 68 nominací ze všech městských částí. Z těchto 68 nominací jsme následně metodou eliminace vybrali 19 projektů. U kulatého stolu jsme vyselektovali 7 finálních nominací a těmi jsou:

Nominace na Cenu Mezinárodní poroty Opera Pragensia

1. **Bastion XXXI – 18 bodů**
2. Biotop Lhotka – 17 bodů
3. Šabachovo náměstí – 15 bodů
4. Folimanka – 7 bodů
5. Nádraží Praha-Bubny – 4 body
6. Kostnické náměstí – 3 body
7. Tachovské náměstí – 3 body

Cena Mezinárodní poroty Opera Pragensia 2025

Revitalizace Bastionu XXXI – MCA atelier

Cenu Mezinárodní poroty Opera Pragensia udělil předseda mezinárodní poroty Thomas Vonier architektům Miroslavu Cikánovi a Pavle Melkové z MCA atelier.

Magistrát hlavního města Prahy | Architecture Week Praha
dne 8. října 2025 v České národní bance

udělují

Cenu Mezinárodní poroty

OPERA PRAGENSIA

za nej kvalitnější realizace přispívající ke kvalitě a atraktivitě veřejného prostoru
hlavního města Prahy

architektonickému atelieru MCA atelier

prof. Ing. arch. Miroslavu Cikánovi
a prof. Ing. arch. Pavle Melkové, Ph.D.

za cítilivou obnovu a proměnu historického Bastionu XXXI v kultivovaný veřejný prostor, který propojuje památkovou
hodnotu s potřebami města, oceněné mezinárodní porotou jako inspirativní příklad pro rozvoj evropských měst

arch. Thomas Vonier FMA, RIBA
mezinárodní porota

prof. Dr. Ing. arch. Magdalena
Kozubová
hlavní koordinátorka

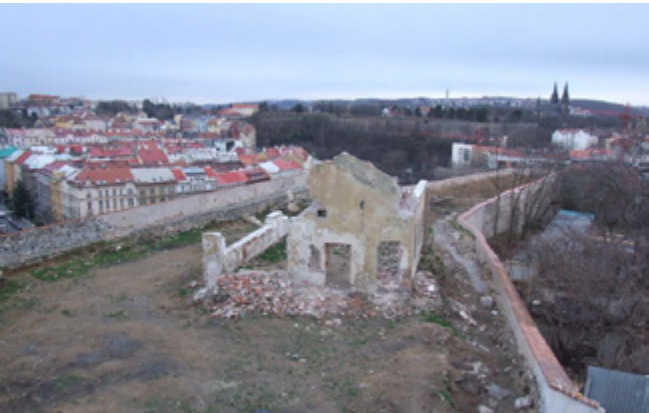
prof. Natalie Moravská
vedoucí architektonického a technologického
kvalifikačního střediska

arch. Radek Látavský
hlavní architekt
(hlavní koordinátor)

prof. Ing. arch. Vladimír
Štěpánek, DrSc., Hon. FAMA
hlavní organizátor

Bastion XXXI je ukázkou, jak lze historickou památku proměnit v živý a otevřený veřejný prostor. Architekti dokázali citlivě navázat na původní charakter hradeb a zároveň vytvořit místo, které dnes nabízí Pražanům i návštěvníkům města nové možnosti pro procházky, setkávání a kulturní akce. Opevnění, které po staletí sloužilo k ochraně města, se tak proměnilo v kultivovaný prostor plný života, jenž propojuje historii s dnešní potřebou kvalitního městského prostředí.

Cena veřejnosti Opera Pragensia 2025

Cena veřejnosti Opera Pragensia

generálnímu řediteli Správy železnic, Bc. Jiřímu Svobodovi, MBA

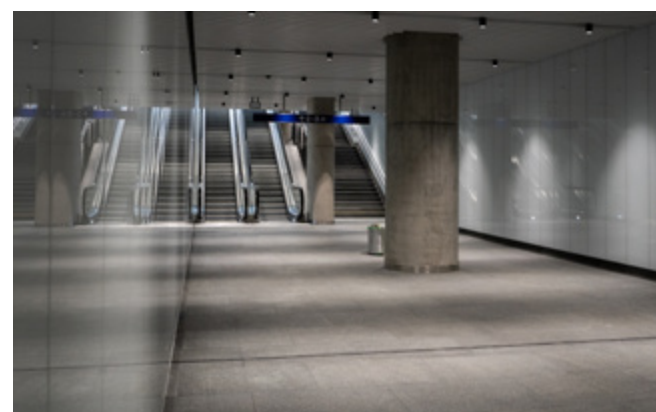
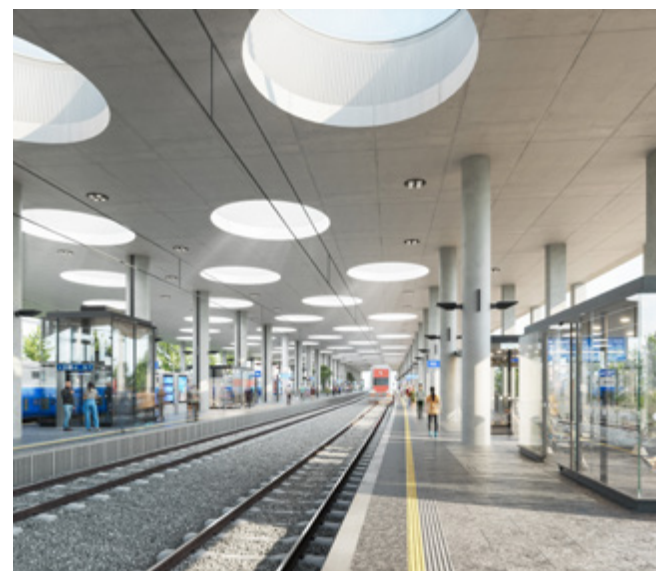
za realizaci přestavby nádraží Praha-Bubny, která v letošním ročníku získala
5 766 hlasů z celkového počtu 18 020 hlasujících, jako příklad veřejné
dopravní stavby propojující funkčnost s novou kvalitou veřejného prostoru,
jež si získala srdce veřejnosti jako nejoblíbenější projekt roku

Cena veřejnosti Opera Pragensia

Přestavba nádraží Praha-Bubny – Jakub Cigler Architekti,
SUDOP PRAHA, METROPROJEKT Praha, Správa železnic

Cenu veřejnosti Opera Pragensia udělila náměstkyně primátora hl. m. Prahy Alexandra Udženija řediteli Správy železnic Jiřímu Svobodovi za projekt Nádraží Praha-Bubny.

Cena veřejnosti putuje letos do Bubnů. Nové nádraží Praha-Bubny je ukázkou toho, jak dopravní stavba dokáže proměnit celé město. Realizovaná budova nádraží na pilířích vytvořila nový městský parter – prostor, který už není bariérou, ale živým prostředím pro pohyb a služby. Veřejnost ocenila zřejmě právě toto propojení a zvolila Bubny svým nejoblíbenějším projektem roku. Gratulujeme.

Nominace Ceny veřejnosti

- Realizace Davida Černého – David Černý
- Parter Pařížské ulice (Fairmont Golden Prague) – TaK Architects
- Areál Jammertal (Folimanka) – LOXIA
- Revitalizace Tachovského náměstí – ov architekti
- Zahradní město Spořilov – Ing. Jan Fischer
- Přestavba Smíchovského nádraží – A69 architekti, SUDOP PRAHA, METROPROJEKT Praha, Správa železnic
- Šabachovo náměstí – PATA & FRYDECKÝ ARCHITEKTI a Michal Gabriel
- Přestavba nádraží Praha-Bubny – Jakub Cigler Architekti, SUDOP PRAHA, METROPROJEKT Praha, Správa železnic**
- DOCK – veřejný prostor u slepých ramen Vltavy – Schindler Seko architekti a další
- Prodloužení Parku přátelství – Ateliér Steiner & Malíková
- Revitalizace ulice Moskevská – Jakub Cigler Architekti
- Umění v Modřanském cukrovaru „Cukrouš“ – Linda Čihařová
- Galerie Golf Hostivař – RODOP
- Revitalizace Bastionu XXXI – MCA atelier
- Havlíčkovy sady – Acorn Design, SGL Design
- Revitalizace Kostnického náměstí – Ing. arch. Hana Špalková, Ing. Radmila Fingerová
- Pomník Prapor generála Kutlvašra – Ondřej Tichý
- Biotop a rekreační areál Lhotka – SUNCAD
- Futurama Business Park – Atelier Krátký, studio Acht

Venkovní výstava: Cena veřejnosti Opera Pragensia
Mariánské náměstí, Praha

Bc. Jiří Svoboda, MBA
generální ředitel

Správa železnic
Dlážděná 1003/7,
110 00 Nové Město
KGRsek@spravazeleznic.cz
www.spravazeleznic.cz

Nové nádraží v Bubnech je ambiciózní projekt nejen z pohledu dopravy, ale i z hlediska městské struktury. Jakým způsobem se proměnilo začlenění železnice do veřejného prostoru?

Železnice v oblasti Bubnů bezmála dvě staletí území spíš rozdělovala. Byla to bariéra, přes kterou se dalo jen obtížně přejít. Přestavbou trati jsme ale situaci podstatně změnili. Díky tomu, že je prakticky celý zmodernizovaný úsek z Bubnů k Výstavišti postavený na pilířích, se podařilo město znovu propojit. Vybudovala se nejkratší spojnice Holešovic a Letné, nová ulice Nicholase Wintona. Propojujícím prvkem je i nové nádraží Bubny. Tím, že vlaky vjíždějí přímo do samotné budovy, mohl pod nástupištěm vzniknout prostor pro obchodní jednotky. To je zásadní změna filozofie. Železnice se z uzavřeného dopravního koridoru stává součástí běžného městského života. Místo aby město dělila, pomáhá ho nově spojovat.

Projekt je součástí rozsáhlé transformace čtvrti Bubny-Zátory. Jakou roli v této proměně hraje nádraží?

Věřím, že se nádraží stane centrem nové čtvrti. Propojí různé druhy dopravy, celou lokalitu lépe zpřístupní a nabídne prostor pro občanskou vybavenost. Využije se nejen místo pod novým nádražím, ale i pod samotnou estakádou, kde vzniknou restaurace, obchody nebo služby.

Původní historické nádraží se promění v památník připomínající holocaust. Jak vznikl tenhle nápad?

Myslím si, že propojení minulosti se současností je důležité. Původní budova už nemohla plnit dopravní funkci, ale nechťeli jsme, aby zmizel její historický odkaz, byť je to odkaz velmi smutný.

Místo, odkud byly v letech 1941–1945 deportovány desítky tisíc lidí do ghet, si zaslouží důstojnou památku. Nové nádraží tedy převezme dopravní funkci, zatímco to původní bude sloužit jako místo paměti a vzdělávání.

Projekt vznikl ve složitém městském prostředí, na hranicích centra metropole. Podařilo se zkoordinovat zájmy různých aktérů?

Klíčem k úspěchu je ochota všech stran hledat společná řešení. Od začátku jsme věděli, že developer plánuje v okolí výstavbu nové čtvrti, magistrát řešil dopravní napojení a Praha 7 měla své požadavky na místní rozvoj. Pomohl i konstruktivní přístup občanů, se kterými jsme diskutovali o jednotlivých detailech. Tohle je model spolupráce, který uplatňujeme i u ostatních etap spojení Praha – Letiště – Kladno či dalších velkých projektů Správy železnic.

Které další zásadní železniční projekty připravuje Správa železnic pro Prahu a jak budou formovat veřejný prostor metropole?

Samozřejmě dál pokračujeme v projektu železničního spojení Praha – Letiště – Kladno. Na obou koncích této trati máme prakticky hotovo, přípravy ostatních etap rychle pokračují. Také u nich jsme kladli velký důraz na architekturu a městský prostor a i tady vedeme dialog s místními obyvateli. Přístup, který jsme uplatnili v Bubnech, tedy železnici jako spojovací prvek namísto bariéry, aplikujeme i na celou řadu dalších projektů. V Praze je zásadní přestavba nádraží Smíchov, kde vytváříme moderní přestupní terminál v úzké spolupráci s magistrátem a Dopravním podnikem. Podobně jako v Bubnech i tam propojíme všechny druhy dopravy a otevřeme nové průchody městem. Největším projektem následujících desetiletí je pak přestavba celého železničního uzlu v Praze. Vybudují se dva tunely pod městem, které výrazně odlehčí povrchovým tratím a umožní vytvořit nové železniční linky.

Ing. Martin Chrastil
generální ředitel
a předseda představenstva

SUDOP PRAHA a.s.
Olšanská 2643/1a, 130 00, Praha 3
praha@sudop.cz
sudop.cz

Co vás o stavebnictví naučil váš první projekt?

Můj první projekt byl především střetem dvou světů. Toho „projekčního“ – s milimetrovou přesností a zarovnanými čarami – a pak toho „realizačního“ – prašného, hlučného a plného nutných improvizací. V terénu jsem rychle pochopil, že projekční smysl pro detail je pro stavbu úplně zbytečný. Že kvalitní a dobrý projekt není ten, který má hezké vizualizace, ale ten, co jde skutečně postavit a stavař mu stoprocentně rozumí.

Jaké největší překážky jste musel překonat na cestě za svým profesním úspěchem a co vás naučily?

S dnešním moderním heslem o „work-life balance“ bych nikdy nebyl tam, kde jsem. V mém případě je to spíš „work-work balance“. Věřím totiž v tvrdou práci. Ano, je to o dlouhých večerech, o odpovědnosti – ale taky o velkém profesním naplnění. Podle mě totiž úspěch nechodí sám, ani s meditací. Musíš si ho prostě odmakat.

Jakou svou vlastnost považujete za nejsilnější stránku, důležitou pro úspěch ve stavebnictví?

Stavebnictví je vztahová disciplína. Možná se to nezdá – plnotabulek, výkazů, norem – ale ve výsledku jde vždy o důvěru. Zakládám si proto na férovosti, otevřenosti a respektu – ať jednáme s investorem, subdodavatelem, nebo s kolegou přes stůl. Bez toho, abychom si důvěřovali, se nic pořádného nepostaví. Ani most, ani dobrý tým.

Který z vašich projektů považujete za svůj osobní „průlom“?

Nejspíš čekáte odpověď typu „Dálnice XY“ nebo „Železniční stanice ABC“. Ale já to mám trochu jinak. Můj průlomový projekt je každý den, kdy si večer mohu říct: „Jo, dneska to mělo smysl“. Může to být odevzdaný projekt, dobře odvedená schůzka nebo třeba to, že se nám podařilo rozpracovat nějaký zajímavý nápad. Úspěch vnímám jako řetěz drobných, ale správných rozhodnutí. Ne jako jednorázový triumf.

Jak byste přesvědčil mladou generaci, aby šla studovat stavebnictví anebo v něm setrvala?

Nevím, kolik neznámých má tahle rovnice, ale vím, že její řešení začíná u nás. Mladým nestačí říct jen: „Tohle má budoucnost, zapoj se!“ Musíme jim ukázat, že stavebnictví je dnes digitální, technicky pokročilé, inovativní a plné zajímavých výzev, které se neřeší už jen na papíře, ale ve 3D světě.

Náš obor teď prochází velkou transformací. Přichází přelom, který tu práci dělá velmi, velmi atraktivní. Jsou tu projekty, jako je příprava vysoko-rychlostních tratí, PPP, zajímavé spolupráce se zahraničními subjekty. A mladí mají šanci u toho všeho být. Náš obor má pro ně samozřejmě i spoustu negativ. Složitost, konzervativnost, stále ještě dost byrokracie, tlak na termíny, časová náročnost...

Je to jen na nás – musíme to mladým vysvětlit sami. Nikdo jiný to za nás totiž neudělá. Používáme proto v komunikaci jejich sociální kanály i jejich jazyk, kterým říkáme: „Je to tvrdá práce, ale stojí rozhodně za to. Pokud máte ambice v tomto oboru něčeho dosáhnout, jsme pro vás určitě ta správná adresa. Je tu šance se učit od nejlepších v oboru. Naše projekty se zapisují do krajiny na dlouhé desítky let. Jsme tu. Tak pojď dělat s námi něco, co má smysl.“

Ing. Vladimír Seidl
generální ředitel

METROPROJEKT Praha a.s.
Argentinská 1621/36
170 00 Praha 7
vladimir.seidl@metroprojekt.cz
metroprojekt.cz

Jaké největší výzvě, jste čelili při návrhu nové železniční stanice Praha-Bubny?

Novou výpravní budovu jsme chtěli navrhnout do co nejoptimálnější polohy pro cestující v souvislosti s vazbou na MHD, tedy metro a tramvaje, což se přiblížením ke st. metra Vltavská povedlo. Zároveň se nová budova stala jednou z dominant Holešovic s možností dalšího rozšíření. Staticky je navrhována tak, že umožňuje dostavbu až dalších šesti pater.

Musím také podotknout, že stavba Bubny-Výstaviště není pouze o výpravní budově v Bubnech. Umístěním celé železniční tratě na mostní estakádu jsme odstranili letitou bariéru, kterou železnice v Holešovicích tvořila. To samé platí pro zrušení přejezdu v ulici Železničářů, díky kterému se zlepšila plynulost automobilové dopravy. Nová zastávka Výstaviště umožňuje komfortní přístup do Stromovky, na Výstaviště a opět i vazbu na tramvajovou síť.

V jakých projektech jste navrhli zajímavé řešení z pohledu ekologické a udržitelné výstavby?

Ve vozovně Slovany v Plzni byla na navržena největší zelená střecha v České republice. Za tento návrh jsme získali cenu ministra životního prostředí za mimořádný přínos pro udržitelnost veřejných budov. Ve vozovně Hloubětín je pro změnu navržena podzemní retenční nádrž, do které se jímá dešťová voda, která se po úpravě dále používá v myčce tramvají, areálových sociálních zařízeních a také třeba v letním období pro plnění kropících tramvají.

V Praze je velké množství památkově chráněných historických budov. Máte zkušenosti s projektováním rekonstrukcí takovýchto objektů?

Naším největším projektem v segmentu historických budov je určitě projekt revitalizace Klementina. V minulosti jsme se podíleli např. na rekonstrukci kláštera Klarisek v Českém Krumlově nebo Rekonstrukce objektu NPÚ v Liliové ulici v Praze. Naším posledním realizovaným památkově chráněným projektem je rekonstrukce historické výpravní budovy v Českých Budějovicích, která byla dokončena v loňském roce a za kterou jsme dostali několik ocenění. Nejvíce si vážím toho od Národního památkového ústavu, kde jsme získali titul Památka roku 2024.

Kromě stavby Bubny – Výstaviště, probíhá realizace ještě některých dalších vašich projektů na území hlavního města?

Největší stavbou v realizaci je výstavba trasy metra D v úseku Pankrác – Olbrachtova. Pokračuje boom v rozšiřování sítě tramvajových tratí. Momentálně probíhá výstavba nových tratí na Václavském náměstí, Muzeu a TT Počernická. V loňském roce bylo 50leté výročí od zahájení provozu metra a zub času se podepsal na nejstarších stanicích. Proto probíhají rozsáhlé rekonstrukce stanic Pankrác C, Florenc C a Českomoravská.

Arcibiskupství pražské

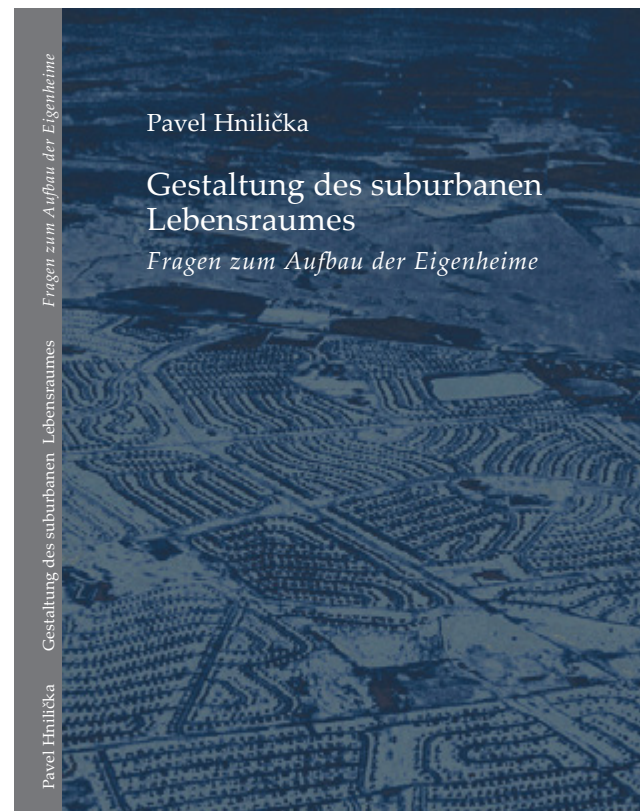
Cena arcibiskupa pražského a primase českého Jana Graubnera

Ing. arch. Pavlu Hniličkovi, Dipl. NDS ETHZ

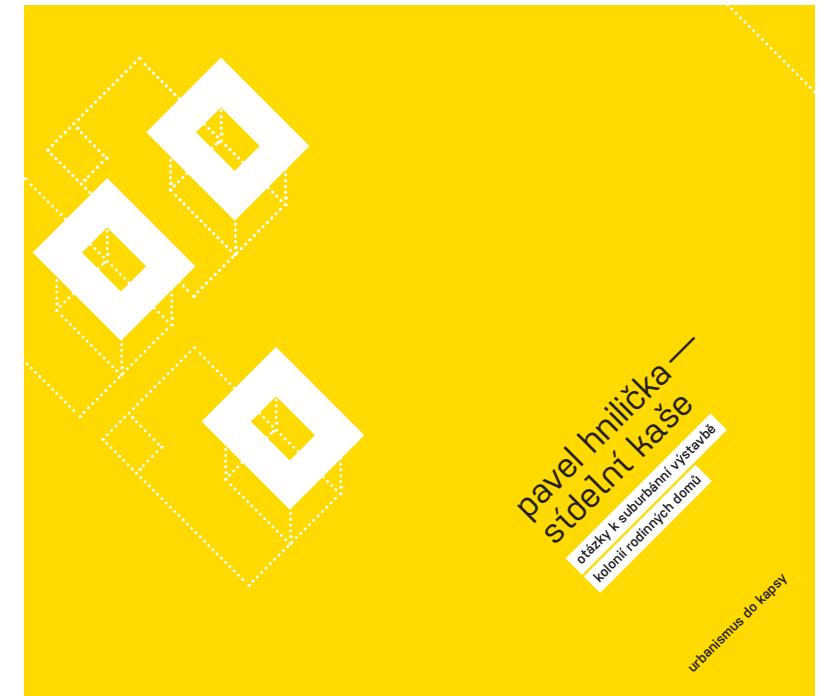
za mimořádný tvůrčí osobní přínos v teorii i praxi urbanismu a tvorbě
veřejného prostoru, vycházející ze středoevropských kulturních
a duchovních souvislostí

Cenu arcibiskupa pražského a primase českého Opera Pragensia udělil arcibiskup pražský a primas český Jan Graubner architektu Pavlu Hniličkovi za velký profesní přínos v teorii i praxi urbanismu a veřejného prostoru.

Pražské
stavební předpisy
2018
s aktualizovaným
odůvodněním

Pavel Hnilička patří k architektům, kteří propojují teorii, praxi i regulaci městského prostředí. Je autorem vlivné knihy „Sídelní kaše“, která otevřela debatu o suburbánní výstavbě a kvalitě života v našich městech. Významně se podílel na vzniku Pražských stavebních předpisů, oceněných Českou cenou za architekturu. Ve svých publikacích ukazuje cesty k udržitelnějším a živým městům. Díky své práci ovlivňuje nejen podobu konkrétních projektů, ale i to, jak přemýšlíme o budoucnosti urbanismu.

Nominace Ceny arcibiskupa pražského a primase českého

- Pavel Hnilička – za velký profesní přínos v teorii i praxi urbanismu a veřejného prostoru s pevným ukotvením ve středoevropských souvislostech
- A69 / Boris Redčenko, Prokop Tomášek, Jaroslav Wertig – za dlouhodobou kvalitu návrhů a angažované působení v oblasti veřejného prostoru
- David Tichý – za dlouhodobý profesní přínos v oblasti prostředí pro bydlení v souvislosti s poloveřejným a veřejným prostorem

Partnerské město Varšava

**Cena primátora hl. m. Prahy Bohuslava Svobody
Grand Prix Opera Pragensia 2025**

hlavnímu městu Varšavě

za dlouhodobou péči o architektonické a urbanistické dědictví Varšavy
po druhé světové válce a za rozvoj přátelských vztahů mezi významnými
středoevropskými metropolemi Varšavou a Prahou

Praha–Varšava

Přednáška profesora Vladimíra Šlapety

Ve srovnání moderní historie polské a české metropole se objevuje vedle mnoha konsonancí i řada disonancí a ty nám prozrazuje i fyzická podoba obou měst a jeho architektury. Na počátku dvacátého století ještě trpěla Varšava pod tíhou nadvlády ruského impéria, architekti byli ještě vzdělávání v Moskvě, Petrohradu anebo v Německu a nové tendence secese a rané moderny se objevily ve stavbách hotelu Bristol nebo paláce „Pod orly“ od Jana Heuricha, Praha prožívala intenzivněji vzestup národního sebevědomí, které symbolizoval Obecní dům a posléze i energické hnutí kubistické skupiny, vrcholící domem Černé matky Boží Josefa Gočára.

Konec první světové války přinesl obnovení Polska a založení Československé republiky a s tím i nové možnosti rozvoje hlavních měst s ohledem i na sociální potřeby bydlení. Hnutí zahradních měst vedlo v kruzích varšavských architektů k diskuzi o vytvoření „polského domu“, vycházejícího z národních tradic, zatímco Prahu na čas ovládl duch národního slohu – rondokubismu. Poté odezněla i krátká epizoda inspirace civilismem holandské cihelné architektury – ve Varšavě v díle Romualda Gutta a v Praze například v umělecké kolonii Pavla Janáka na Ořechovce.

Teprve potom ovládl architektonickou diskusi vliv Bauhausu a Le Corbusiera – díky ekonomické síle výrazněji v Praze pod vedením architektů Devětsilu a Klubu architektů, kde brzy povstaly stavby Veletržního paláce, Elektrických podniků a Všeobecného penzijního ústavu, ve Varšavě více v teoretické rovině v programatických projektech Heleny a Szymona Syrkusových nebo Bohdana Lacherta a Józefa Szanajcy.

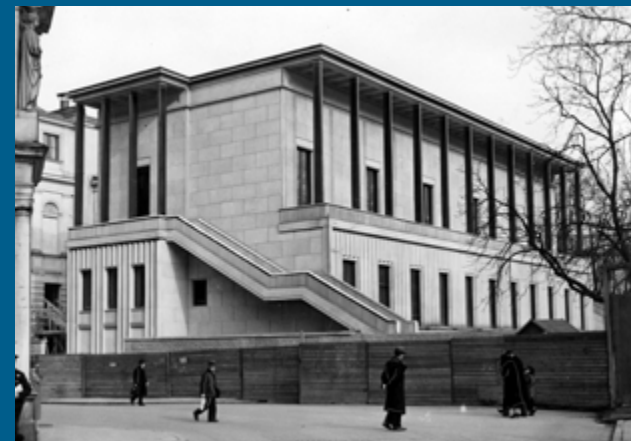

Třicátá léta nabízejí porovnání mezi půvabnou sociální bytovou výstavbou varšavské Kooperativy v sídlišti Żoliborz, vzniklé pod vedením Stanisława a Barbary Brukalských, a realizacemi pražských sociálních bytů v Holešovicích, na Zelené lišce nebo na Břevnově. Do tohoto kontextu patří také bytové domy a vily Juliusze Żórawského, Luciana Korngolda a dalších v kontrastu s pražskými apartmenty Richarda Podzemného nebo Eugena Rosenberga. Tato doba přinesla i řadu osobních kontaktů v rámci aktivit polské a československé skupiny CIAM.

Vedle této modernistické tendence nalézáme ve srovnání Prahy a Varšavy i příklon k tradičním architektonickým hodnotám a jejich interpretací – v díle Josipa Plečnika v jeho velkorysých úpravách Pražského hradu a ve Varšavě ve stavbách sejmu nebo opery Bohdana Pniewského.

Druhá světová válka – s bombardováním německou Luftwaffe hned na jejím počátku a později s houževnatým odporem obyvatel, židovským ghettem a konečně brutálním potlačením povstání – měla pro Varšavu fatální důsledky se zničením více než 90 procent městské zástavby. Naproti tomu Praha byla za celou dobu války bombardována jen dvakrát a zničení Emauzského kláštera a tří stovek domů v oblasti Vinohrad a Nového Města nebylo s tragikou destrukce Varšavy srovnatelné.

Tomuto stavu v roce 1945 odpovídal rozsah poválečné obnovy a výstavby. Budování Varšavy bylo prioritním úkolem prestižního významu. Sídliště Kola navržené Helenou a Szymonem Syrkusem pro 2000 bytů na konci 40. let vzbudilo svým inteligentním urbanistickým rozvrhem v duchu Athénské charty i kvalitou bytů i prostředím mezinárodní pozornost a nenašlo v Praze obdobu. Duch funkcionalistické tradice byl však záhy vystřídán z Moskvy nadiktovanou doktrínou stalinského socialistického realismu, která se uplatnila výstavbou Paláce kultury a Marszałkowské třídy, zatímco stavby ministerských úřadů prosazují, jak se někteří polští architekti – zejména „Warszawskie Tygrysy“ /Kłyszewski, Mokrzyński, Wierzbicki/ nebo Marek Leukam – úspěšně vyhnuli stalinské doktríně. Hotel Internacional v Podbabě v kontrastu s hotelem Jalta architekta Antonína Tenzera reprezentují v menším měřítku pražskou paralelu k těmto varšavským počínům.

Pro polskou národní identitu byla však nejvýznamnější rozsáhlá rekonstrukce Starého Města a královského zámku pod vedením profesora Jana Zachwatowicze. Její pražskou paralelou jsou Fragnerovy rekonstrukce Karolina a Betlémské kaple.

S masivním rozvojem prefabrikované bytové výstavby v obou metropolích jsou spojeny i některé zdařilé experimenty, jakými bylo sídliště Invalidovna v Praze /Polák–Šalda–Zelený/ a sídliště Przyczółek Grochowski od Oskara Hansena. Velkorysým počinem byla i realizace tzv. východní stěny Marszałkowské třídy s rytmem výškových obytných domů a nízkou horizontální podnoží s obchodními funkcemi, která vytváří čelo prostoru před Palácem kultury. Pozdní moderna se ve Varšavě projevila komplexem nové Národní knihovny. Oproti měřítku těchto varšavských staveb působí stavby Makro-molekulárního ústavu, ale i dostavba bývalé burzy pro potřeby dřívějšího parlamentu v Praze téměř jako miniatury.

Také tendence postmoderny v době krátce po pádu komunismu zanechala v obou metropolích stopy – ve Varšavě v nové univerzitní knihovně Marka Budzyńskiego a v Praze v dostavbě Petřín od Vlado Miluniče. Tančící dům Franka Gehryho v Praze a Židovské muzeum ve Varšavě od finského architekta Rainera Mahlamäki ilustrují návrat jak polské, tak i české architektury do mezinárodního diskurzu.

Obnova demokratických poměrů a rozvoj tržní ekonomiky se potom v Praze projevily zejména ve výstavbě Pankráce, Karlína a Holešovic a silueta historického centra zůstala naštěstí téměř nedotčena, naopak zásadně se proměnilo centrum Varšavy a jeho veduta. Je takřka symbolické, že stalinistický Palác kultury je dnes obklopen skupinou mrakodrapů od předních amerických architektů v čele s Davidem Libeskindem natolik, že se někdejší sovětský „dar polskému lidu“ v pohledu úplně vytrácí a signalizuje tak nejen proměnu politického postavení Varšavy a Polska v dnešním světě, ale i jeho dnešní pozoruhodnou pozitivní energii a význam v celoevropském prostoru.

Grand Prix Opera Pragensia

Hlavní město Varšava

Cenu Grand Prix Opera Pragensia udělil primátor hl. m. Prahy Bohuslav Svoboda společně s členem bankovní rady České národní banky Janem Kubíčkem a předsedou představenstva společnosti ORLEN Unipetrol Mariuszem Wnukem městu Varšavě za dlouhodobou péči o architektonické a urbanistické dědictví po druhé světové válce a za rozvoj přátelských vztahů významných středoevropských metropolí Varšavy a Prahy. Ocenění převzala Monika Konrad z Odboru architektury a územního plánování hl. m. Varšavy a chargé d'affaires Polské republiky v České republice Barbara Tuge-Erecińska.

Tato cena je určena partnerskému městu, které dlouhodobě prohlubuje vztahy s Prahou – politické, kulturní i společenské – a ukazuje, že architektura není jen o budovách, ale také o paměti, identitě a vzájemné sounáležitosti. Jak jsme mohli vidět v přednášce pana profesora Šlapety, mají naše dvě země velmi blízké vazby.

Letos ji udělujeme právě v roce, kdy Polsko mělo předsednictví v Evropské unii a kdy si připomínáme 80 let od konce druhé světové války. A právě Varšava je městem, které dokázalo v poválečném období něco naprosto mimořádného – systematicky a dlouhodobě pečovat o své architektonické a urbanistické dědictví, citlivě rekonstruovat nejen jednotlivé stavby, ale i celé veřejné prostory, a přitom se proměnit v moderní evropskou metropoli.

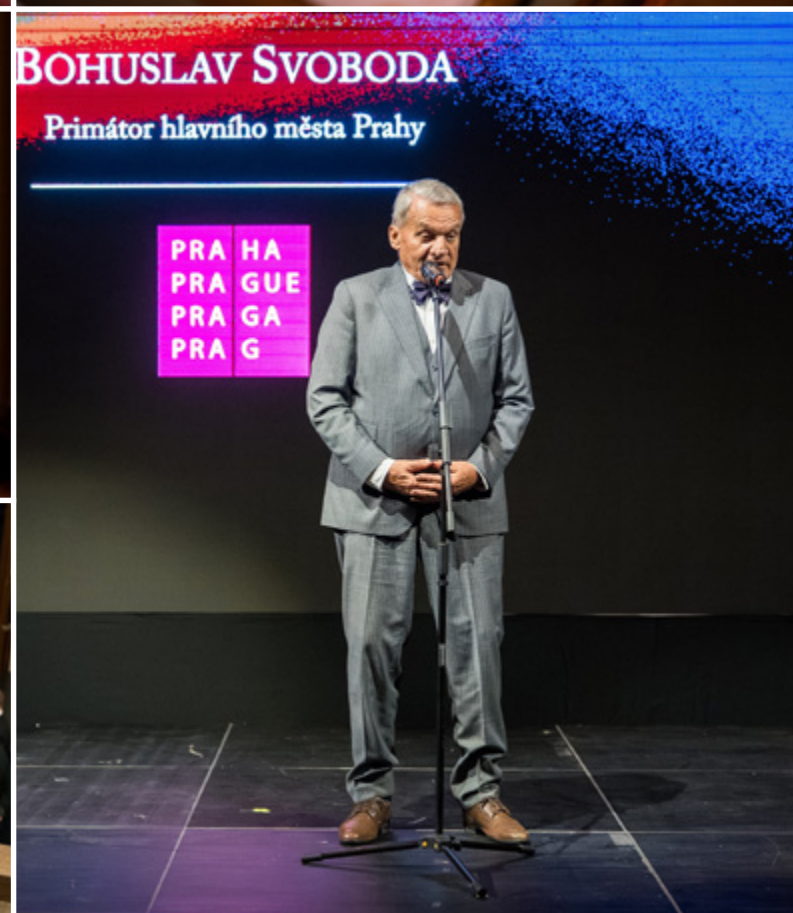
Toto ocenění není jen připomínkou minulosti. Je symbolem letitého přátelství mezi Prahou a Varšavou a potvrzením toho, že naše města dokážou společně hledět do budoucnosti...

Grand Prix Opera Pragensia 2025
Hlavní město Varšava

Szymon Nehring
Laureát Mezinárodní soutěže Arthura Rubinsteina
v Tel Avivu a finalista Mezinárodní klavírní soutěže
Fryderyka Chopina ve Varšavě

Publikace vychází jako doprovodný tisk k Cenám hlavního města Prahy za architekturu a památkovou péči Opera Pragensia 2025, konaným v rámci programu oslav česko-polských kulturních vztahů Praha–Varšava.

Publikace je vydána za finanční podpory hlavního města Prahy.

Vydalo nakladatelství Czech Architecture Week, s. r. o.

Hlavní editor a předseda organizačního výboru: **Vladimír Šlapeta**
Redakce: **Lada Šretrová a Daniel Ivanov**

Záštitu nad publikací přijali:
primátor hlavního města Prahy Bohuslav Svoboda,
náměstek primátora a radní pro oblast územního a strategického rozvoje Petr Hlaváček,
radní pro oblast infrastruktury Michal Hroza a arcibiskup pražský a primas český Jan Graubner.

Dále záštitu převzali a na projektu spolupracovali:
starosta MČ Praha 1 Terezie Radoměřská,
starosta MČ Praha 2 Jan Korseska,
starosta MČ Praha 3 Michal Vronský,
starosta MČ Praha 4 Ondřej Kubín,
starosta MČ Praha 5 Lukáš Herold,
starosta MČ Praha 6 Jakub Stárek,
starosta MČ Praha 8 Ondřej Gros,
starosta MČ Praha 9 Tomáš Portlík,
starosta MČ Praha 10 Martin Valovič,
starosta MČ Praha 12 Vojtěch Kos,
starosta MČ Praha 15 Michal Fischer

Poděkování dále patří městským firmám:
Pražské vodovody a kanalizace, skupina Veolia, Pražská vodohospodářská společnost, Technologie hlavního města Prahy a Pražská energetika.

Zvláštní poděkování náleží České národní bance za spoluorganizaci slavnostního večera a udělení Ceny Grand Prix Opera Pragensia 2025.

Speciální poděkování patří České mincovně za tvorbu a ražbu slavnostních medailí pro Ceny hl. m. Prahy Opera Pragensia.

Poděkování patří také partnerům a spolupracujícím společnostem:
ORLEN Unipetrol, SUDOP PRAHA, METROPROJEKT Praha, Správě železnic a PETROF.

Dále děkujeme panu náměstkovi primátora Petru Hlaváčkovi, radnímu pro infrastrukturu Michalu Hrozovi, ředitelce Kanceláře primátora Petře Kadlecové, vedoucí Sekretariátu náměstka primátora a radního pro oblast územního a strategického rozvoje Petře Pechové, vedoucí sekretariátu radního pro infrastrukturu Karolíně Polverini, ředitelce odboru médií a marketingu Janě Berkové, vedoucí oddělení protokolárních záležitostí Veronice Frydrychové, specialistce zahraničních vztahů Ivaně Slezákové a vedoucí oddělení zahraničních vztahů Zuzaně Hockové.

Spolupracující instituce:
Město Varšava, Polský institut v Praze, Velvyslanectví Polské republiky v Praze.

Poděkování patří také realizačnímu týmu:
Martině Harold, Patricii Janečkové, Michalu Zubrovi, Janu Oraskému, José Danielu Perogordo Madridovi, Alexandře Hrabincové, Petře Včislákové, Szymonu Nehringovi, Karolíně Cingrošové, Danielu Klánskému, Ivanu Klánskému, Ladě Šretrové, Adéle Šretrové, Pavlu Šretrovi, Václavu Žmolíkovi, Danielu Ivanovovi, Petru Ivanovovi, Vladimíru Krulišovi, Zdeňku Viriusovi, Petře Lehké, Jacku Gajewskému, Katarzyně Kožuch a Vladimíru Šlapetovi.

Poděkování za spolupráci při výběru nominací na Ceny Opera Pragensia patří Sylvii Hájkové, Zdeňku Fikarovi, Martinu Syrovému, Lukáši Vackovi, Bohumilu Beránkovi, Ivo Hermanovi, Karlu Horejšimu, Jiřímu Zákostelnému, Michalu Pajskrovi a Vladimíru Lavrikovi.

Organizátoři:

ARCHI
TECTURE
WEEK

Pod záštitou arcibiskupa pražského a primase českého Mons. Jana Graubnera:

Partnerské město Cen Opera Pragensia 2025:

Warszawa

Embassy
of the Republic of Poland
in Prague

POLSKÝ
INSTITUT
PRAHA

Hlavní partner kulturního programu 2025:

PETROF
PIANOS SINCE 1864

Partner večera:

Spoluorganizátoři a záštity Cen Opera Pragensia 2025:

MĚSTSKÁ ČÁST
PRAHA 1

MĚSTSKÁ ČÁST PRAHA 2

Praha 3

MĚSTSKÁ ČÁST
PRAHA 4

MĚSTSKÁ ČÁST
PRAHA 5

Praha 6

MĚSTSKÁ ČÁST
PRAHA 7

MĚSTSKÁ ČÁST
PRAHA 8

MĚSTSKÁ ČÁST
PRAHA 9

PRAHA 10

praha11

Městská část
Praha 12

Městská část
Praha 13

Městská část
Praha 14

Městská část
Praha 15

Partneři Cen Opera Pragensia 2025:

Pražské vodovody
a kanalizace

VEOLIA

PVS
PRAŽSKÁ
VODOHOSPODÁŘSKÁ
SPOLEČNOST a.s.

TECHNOLOGIE
HLAVNÍHO MĚSTA
PRAHY
Pulz naší metropole

PIRE

mincovna

Jazyková redakce: Zdeňka Šretrová
Design a grafická úprava: Daniel Perogordo Madrid, Lada Šretrová
Předtisková příprava: Daniel Perogordo Madrid
Tisk a vazba: PBtisk, a. s., Příbram

Titulní fotografie © TCP Petr Janda, Brainwork, Náplavka, BoysPlayNice

Úroveň reprodukcí je dána kvalitou tiskových podkladů dodaných jednotlivými subjekty, které jsou v publikaci zastoupeny.

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této knihy nesmí být reprodukována mechanicky, elektronicky, fotografováním ani kopírováním či rozšiřována jiným způsobem bez předchozího souhlasu majitelů autorských práv.

All rights reserved.

I. vydání v českém jazyce
© **Czech Architecture Week, s. r. o., 2025**

ARCHI
TECTURE
WEEK

